

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 1 (6814)

• Sestdiena, 1998. gada 3. janvāris

• Cena Ls 0,18

Strādājam Līvānu attīstībai

Pagājušajā Līvānu pilsētas domes sēdē ir apstiprināts teritorijas plānošanas tāmes projekts. Par to, kādi pasākumi tiek veikti šobrīd Līvānu pilsētas attīstībā, «Novadniekiem» stāsta Līvānu pilsētas domes attīstības plānošanas speciāliste Laila Gercāne.

Izveidotas darba grupas

— Lai noteiktu savas pilsētas attīstības prioritātes, Līvānu pilsētas domē ir izveidotas trīs darba grupas par tēmām:

— sociāli ekonomiskās attīstības programma, pie kurās strādās astoņi speciālisti medicīnas, izglītības, kultūras, sporta, dabas aizsardzības, sociālās palīdzības, uzņēmējdarbības u.c. jomās,

— inženierkomunikāciju shēma — pieci speciālisti siltuma, gāzes, ūdens, elektroapgādes, kanalizācijas un meliorācijas jomās,

— ģenplāna un apbūves noteikumi — četri speciālisti pie komunālās apbūves un pašvaldības, dzīvojamā ēku privatizācijas jautājumiem.

Šis darba grupas apzinās vēsturisko attīstību un pašreizējo situāciju, noskaidros stiprās un vājās pusēs, attīstības iespējas jebkurā no darbības jomām, kā arī izstrādās projektu konцепcijas. Tas projekts, kurā izrādisies prioritārs, tiks detalizēti izstrādāts, speciālistiem sadarboties ar pilsētas domi.

Mērķdotācijas saņemšana

— Lai saņemtu līdzekļus, izstrādājām projekta pieteikumu Vides un reģionālās attīstības ministrijai mērķdotācijas saņemšanai teritoriālās plānošanas pasākumiem. Pieprasījām maksimālo summu — Ls 7000, kuru bija iespējams saņemt no valsts budžeta ar noteikumu, ka šai summai pašvaldība pievieno Ls 3000 no saviem līdzekļiem. Tā kā esam noslēguši savstarpēju sadarbības ligumu, šādus pieteikumus palīdzējām izstrādāt arī Turku, Jersikas un

Rožupes pagastu pašvaldībām, un nepieciešamā summa mums tika piešķirta.

Šobrīd pagastu komandas ir tikai formēšanas posmā. Pagastos ir izvirzījušies līderi, kuri realizēs šo plānošanas darbu. Kopīgi strādājam, lai vismaz satura ziņā šie attīstības plāni līdzinātos cits citam. Esam ieceļojuši veidot kopīgu Līvānu novada programmu, jo daudzas darbības sfēras mums ir kopīgas, piemēram, kopīgi izmantojam slimnīcu. Pagastos nav arī attiecīgo speciālistu inženierkomunikāciju u.c. jomās.

Līdzekļu realizācija

— Mērķdotāciju realizēsim aptuveni gada laikā. Ir četri veicināmo pasākumu bloki.

1. Datoru un programmu nodrošinājumu iegāde

Tam ir atvēlēti Ls 3600. Datorus esam jau iegādājušies, programmas ir ievadītas un esam uzsākuši darbu.

2. Sociāli ekonomiskās attīstības programmas izstrāde

Šīs grupas darba koordinēšana ir manā kompetencē. Darbības grupas eksperti veic izpētes un informācijas darbu, apkopo pamatdatus, atbilstoši savai darbības jomai, un noteiks galvenos attīstības virzienus. Izmantojot savāktu informāciju, par vasarā tiks veikta perspektīvo nozaru analīze un programmas izveidošana.

Lai arī šobrīd mūsu speciālistiem katram ir sava viedoklis par to, kāda nozare būtu attīstama, tomēr tas ir subjektīvs. Tādēļ ar likumu ir noteikta tāda obligāta procedūra, kā programmas publicēšana un sabiedriskā apsprešana. Mēs sagatavosim, pavairosim un piegādāsim iedzīvotājiem izstrādāto programmu un divu mēnešu

laikā katrs līvāniets varēs izteikt savu vērtējumu. Katram, kurš būs iinteresēts piedalīties šo jautājumu risināšanā, mēs dosim iespēju atrnākt vai piezīvanīt un izteikt savas domas. Tikai pēc sabiedriskās projektu apspriēšanas un rezultātu analīzes tiks veikta galīga varianta izstrādāšana, nemot vērā arī iedzīvotāju vairākuma izteikto ieteikumus. Sekos programmas akceptēšana domē un apstiprināšana Vides un reģionālās attīstības ministrijā.

3. Inženiertiklu un komunikāciju shēmas izveide, darba grupas vadītājs Intis Svirskis.

4. Apbūves noteikumu 1. redakcijas izstrādāšana — darba grupu ģenplānam un apbūves noteikumiem vada Ineta Teijska.

(Par šiem jautājumiem pastāstīs atbildīgie domes darbīnieki nākošajos mūsu laikraksta numuros. M.Dz.)

— Vai savā darbā jūs izmantojat arī zinātnieku atzinumus un ieteikumus?

— Pašreiz ir joti apgrūtinoša situācija, jo mums nav zināma Latvijas attīstības konцепcija. Saskaņā ar likumdošanu, ir jāievēro visas valsts noteiktās attīstības stratēģijas, kaut vai atsevišķas nozarēs, kā arī rajona attīstības programma. Mums ir daži ierosinājumi, kādas izmaiņas šai programmā būtu jāiz dara, lai arī Līvāni šo rajona attīstības programmu varētu reāli izmantot savā plānā.

— Vai izmantojat ārvalstu pieredzi un līdzekļus?

— Domēs priekšsēdētājs nešen atgriezās no Grieķijas, ir aizpildījis vajadzīgās pieteikuma anketas, lai veicinātu sadarbību ar ārzemju pašvaldībām. Gaidām ierodamies arī ASV Miera korpusa pārstāvi

darbam Līvānos, kura zināšanas varētu izmantot savā darbā. Latvijā ir daudzi sadarbības piemēri, kuru rezultātā ir radušies attīstības plāni un programmas. Tomēr, tā kā tās galvenokārt ir raduši ārzemnieki, nevis pašu cilvēki, tām nav īpaša praktiskā pielietojuma.

— Vai vietējie speciālisti izrāda interesi par pilsētas plānošanas darbu?

— Oktobra beigās rīkojām semināru par tēmu «Demokrātija un ilgspējīga līdzsvarota attīstība». To organizēja pilsētas dome, kopā ar LU Vides zinātnes un pārvaldes studiju centru. Semināra programmā ietilpa jautājumi par vietējās attīstības pamatprincipiem, mērķiem, uzdevumiem, kā arī sabiedrības iesaistīšanu šajos procesos. Apguvām projektu pieteikumu sagatavošanas pamatprincipus.

Seminārā piedalījās pašvaldības, izglītības, kultūras iestāžu un uzņēmumu darbinieki. Pasniezēji joti atzinīgi izteicās par to, ka uzņēmumu pārstāvji, kuri apmeklēja šo semināru, spēja iesaistīties arī kultūras un izglītības problēmu risinājumu meklēšanā. Šis seminārs deva arī stimulu daudziem izglītības darbiniekiem aktivāk meklēt līdzekļus savai skolai.

***

Fakti liecina, ka līvāniešiem savas pilsētas liktenis nav vienaldzīgs. Tas jauj cerēt, ka, plānojot savas pilsētas nākotni, viņi nepaliks kā inertī vērotāji, bet aktīvi piedalīties visos sabiedrībā notiekošajos procesos.

M.Dziesma

RAJONA PADOMĒ

■ 23. decembrī notikušajā rajona padomes sēdē par rajona padomes izpilddirektoru tika ievēlēta pašvaldību darba koordinatore Aina Pastore. Noteiktais arī rajona padomes priekšsēdētāja, viņa vietnieka un izpilddirektora amatālgas. Rajona padomes priekšsēdētāja amatālgas būs 420 lati. Vietnieks saņems 80% no šīs summas bet izpilddirektorei amatālgā tika noteikta 90 procentu apmērā no rajona padomes priekšsēdētāja amatālgas, kas ir par 10 procentiem vairāk nekā līdzīnējam izpilddirektoram.

■ Izveidota rajona padomes revīzijas komisija piecu cilvēku sastāvā. Revīzijas komisijā darbosies Jānis Gedučs no Galēnu pagasta, Leons Cišs no Preiļiem, Anastasijs Jurkāns no Pelēču pagasta, Anatolijs Sabanksis no Riebiņu pagasta, Ināra Kokina no Turku pagasta. Rajona padomes locekļi atbalstīja arī Vajas Kampānes (no Aizkalnes pagasta) kandidātūru, viņa būs rezervē gadījumam, ja vajadzēs aizstāt kādu no revīzijas komisijas pārstāvjiem.

■ Izveidota Preiļu rajona padomes sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja. Tajā darbosies Līvānu pilsētas domes priekšsēdētājs Visvaldis Gerčāns, Galēnu pagasta padomes priekšsēdētāja Leontīne Saleniece, Silajānu pagasta padomes priekšsēdētāja Marija Trifanova, Preiļu pagasta padomes priekšsēdētāja Zinaida Vilcāne, Sīļukalna pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Leicis, Sutru pagasta padomes priekšsēdētājs Antons Znotiņš, Aizkalnes pagasta padomes priekšsēdētājs Pēteris Rožinskis, Rožkalnu pagasta padomes priekšsēdētāja Astrīda Spuriņa, Turku pagasta padomes priekšsēdētājs Aivars Smelcers un Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Vilums.

■ Izveidota Preiļu rajona padomes finansu komiteja. Tajā darbosies rajona padomes priekšsēdētājs un Rušonas pagasta padomes priekšsēdētājs Arvīds Solādāns, Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs, Saunas pagasta padomes priekšsēdētāja Emīlija Kokorīte, Aglonas pagasta padomes priekšsēdētājs Antons Bēķis, Stabulnieku pagasta padomes priekšsēdētāja Monika Litauniece, Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāja Maija Spīle, Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētājs Artūrs Štagars, Rožupes pagasta padomes priekšsēdētājs Viktors Kūka, Upmalas pagasta padomes priekšsēdētājs Pēteris Bondars, Pelēču pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Podskočs un Riebiņu pagasta padomes priekšsēdētājs Voldemārs Adamovičs.

■ Rajona padome izdarīja izmaiņas padomes budžetā 1997. gadam. Ieņēmuši palielināti par 5760 latiem, tajā skaitā mērķdotācija — par 534 latiem, bet pārējie ieņēmumi par 5226 latiem. Arī izdevumu daļa palielināta par 5760 latiem, no kuriem 534 lati paredzēti izglītībai, bet 5226 lati pārējiem izdevumiem.

■ No dotēšanai paredzētajiem līdzekļiem 1921 lats ieskaitīts Jēkabpils pašvaldības uzņēmuma «Jēkabpils autobusu parks» kontā kā kompensācija par zaudējumiem 1997. gada novembrī Preiļu rajona autobusu maršutos.

L.Kirillova

Vislielākais prieks Prikuļu ģimenei no Saunas pagasta ir par dzīvojamās mājas būvi. Tā gandrīz jau pabeigta: ievelkts ūdensvads, ierīkota centrālapkure, lai viss būtu «kā pie cilvēkiem». Drīz šajās mājās rīkos «jurgošanās» svētkus.

3. lpp.

ŠODIEN «NOVADNIEKĀ»

▼ Līvānos pieaug kultūras nama apmeklētāju skaits

→ 2. lpp.

▼ Ziņas no Līvānu pilsētas domes

→ 2. lpp.

▼ Atbildes uz «Novadnieka» lasītāju jautājumiem

→ 3. lpp.

▼ Preiļi iedzīvotāju atmiņas

→ 4. lpp.

▼ Turpinām stāstījumu par iespaidiem Zviedrijā

→ 5. lpp.

ZINAS

Dāni piedāvā palīdzību lopkopjiem

Par tikšanos ar dānu eksperti Zemkopības ministrijā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja vadītāja Silvija Dreijere:

— Tiksānas laikā notika sarunas par sadarbības projektiem nākamajā gadā. Viens no tiem būs par dzīvnieku identifikāciju, bet otrs — par govju pārraudzības darba tālāku attīstību Latvijā. Dānijas kolēgi sniegs finansiālu palīdzību šā projekta realizācijā, viesi piedāvāja izveidot Latvijā dažus demonstrējuma pagastus. Šādi demonstrējumi tiks veikti Rīgas, Cēsu un Preiļu rajonā.

Nākošajā gadā mūsu rajonā ir paredzēts arī viens Eiropas Savienības dalēji sponsorēts demonstrējums cūkkopībā. Zemnieki, kuri interesēsies par šo demonstrējumu, tuvāku informāciju par tā noteikumiem var gūt Preiļu rajona lauksaimniecības konsultāciju birojā.

Konsultāciju biroju vadītāji spieduši par zemnieku apmācību 1998. gadā

17. decembrī Jelgavas rajona «Ozolniekos» notika Latvijas lauksaimniecības konsultāciju biroju vadītāju sanāksme, kuras gaitā rezumēja paveikto 1997. gadā un runāja par zemnieku apmācību 1998. gadā.

Preiļu rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja darbinieki ir gatavi uzklausīt zemnieku jautājumus, kuri rodas, sastādot savu ražošanas plānu, un uz tiem atbildēt.

Latgalē būs zviedru lauksaimniecības tehnikas tirdzniecības vietas

19. decembrī Daugavpilī notika sarunas par lietotās un jaunās tehnikas tirdzniecības tīkla paplašināšanu Latgales rajonos, kurās piedalījās arī LZF valdes priekšsēdētājs un Zviedrijas fermieris K.G.Eriksons.

Līdz šim vienīgā lietotās un jaunās lauksaimniecības tehnikas tirdzniecības vieta bija Liepājas rajona Grobiņā, kas ir pārāk tālu Latgales zemniekiem. Pērkot lietotu tehniku, tā zemniekiem ir jāapskata, tādēļ 1998. gadā ir paredzēts atvērt vienu vai divas šādas tehnikas tirdzniecības vietas arī Latgalē.

M.Dziesma

Nepilsoņiem PSRS ārzemju pases vēl būs derīgas

Pagarināts termiņš bijušo PSRS ārzemju pasu derīgumam Latvijā. Ar tām LR nepilsoņi izceļot no Latvijas varēs nevis līdz 1998. gada 31. martam, kā bija noteikts agrāk, bet līdz 31. decembrim. Atgriezties Latvijā ar PSRS ārzemju pasēm varēs līdz 1999. gada 30. jūnijam.

NOVADNIEKS

Redaktors Pēteris Pīzelis

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Dibinātājs un izdevējs — SIA «Novadnieks.

Redakcija». Direktore Tamāra Elste.

Izdevēja un redakcijas adrese:

Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Tālr. 22059 (redaktoram un SIA direktorei), 22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 22154, 21996 (korespondentiem). Fax 21759. Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukas» Rēzeknē. Baznīcas ielā 28. Ofsetes piedāvājumi.

Viena uzsk. iespiests SIA «Latgales drukas» Rēzeknē. Baznīcas ielā 28. Ofsetes piedāvājumi.

Metiens 4630. Pasūtījuma indekss 3033.

Kultūras nama apmeklētāju skaits Līvānos pieaug

Par to, kas aizvadītajā gadā paveikts

Līvānu kultūras dzīvē un kādi pāsākumi gaidāmi turpmāk, «Novadniekam» stāsta Līvānu kultūras nama direktors Andris Sopulis.

— Kādi pašdarbības kolektīvi darbojas jūsu paspārnē?

— Aktīvi darbojas tautas studija «Dubna». Strādājuši šeit jau piecpadsmit gadus, šai laikā daudzas audējas ir ieguvušas tautas daiļmata meistara titulu. Ir vēcas audējas, daudz jauniešu nācis klāt, var teikt, ka notiek paaudžu maiņa.

Audējas piedalās dažādās izstādēs un gadiatirgos arī Rīgā, Brīvdabas muzejā. Mēs tikai organizējam transportu, bet par pārējo viņas gādā pašas. Katru gadu notiek darbu izstādes, šogad rīkotā atskaites izstāde pārdošana guva nerēdzētu iedzīvotāju atsaucību: apmeklētāju bija daudz, un ļoti daudzus izstrādājumus arī nopirkta.

Īpaši gribētos izcelt mūsu dramatisko kolektīvu, kuas ar savām izrādēm vienmēr piedalās dramatisko kolektīvu skatēs ar labiem rezultātiem. Izbraucam uz kaimiņu rajoniem, īpaši tas ir pieprasīts pagastos dažādu svētku reizēs. Katru gadu kolektīvs iestudē divas jaunas izrādes. Viņu piedāvātais repertuārs, šķiet, apmierina skatītāju vēlmes.

Nākošā gada Latvijas Dziesmu un deju svētkiem gatavojas arī Tautas deju ansamblis «Silava» un kultūras nama koris. Tā darbībā bija iestājies zināms apsīkums, taču tagad no Rīgas brauc jauns dirigēts Juris Vaivods, kurš darbojas arī korī «Versija» un vada «Dziedoni». Sastāvs ir jauns, korī dzied aptuveni piecdesmit cilvēku, gandrīz visiem ir muzikālā izglītība. Tas noteikti kvalitatīvi ietekmē kora skanējumu.

— Kādus kultūras nama pasākumus iedzīvotāji apmeklē vislabprātāk?

— Parasti tie ir liela mēroga pasākumi. Vispār, esmu pārsteigts, jo šogad pirmo reizi kopš Atmodas laikiem cilvēki ļoti aktīvi apmeklē kultūras namu. Pieņemam, 18. novembra pasākumā — tas bija pasakaini, zāle stāvgrūdām pilna, lai arī mums ir 600 sēdvietas.

Atceros tos laikus, kad uz koncertu atnāca divdesmit, trīsdesmit cilvēki, taču tagad koncertos cilvēkiem trūkst sēdvietu, ir spiesti stāvēt pat kājās.

— Kā savas kultūras vajadzības apmierina Līvānos dzīvojošie krievi?

— Kādreiz šeit viesojās Vicins, Murgunovs, čigānu ansamblji. Tagad šādi koncerti vairs nenotiek. Tomēr viņi labprāt apmeklē cirkā izrādes, tās mēs laiku pa laikam pilsētas iedzīvotājiem piedāvājam.

Uz kultūras nama pasākumiem tagad nāk ne tikai latvieši, bet arī krievi, īpaši pēdējā laikā. Tie ir tie pirmie «graudiņi», par ko mēs priečājamies, jo viņi sāk apmeklēt arī mūsu Ziemassvētku pasākumus.

— Kā jūs savu darbu reklamējat?

— Kopš es šeit strādāju, tā vienmēr ir bijusi sāpīga problēma. Tiklidz afišu uzliekam, pēc dažām minūtēm to noņem. Man ļoti patīk, kā šis jautājums ir

nokārtots Preiļos. Pilsētas centrā ir izvietoti reklāmas dēļi, kur afiša tiek piestiprināta aiz stikla. Pilsētas domē ir jāsamaksā divdesmit santīmi, un tā visu nokārto, ar to manas problēmas beidzas. Un Preiļos tos stiklus neviens neizsīt, bet Līvānos afišām ir iss mūžs. Tomēr rajona centrā afišējam tikai lielos pasākumus.

— Vai jūsu rīkotie koncerti nes lielu peļņu?

— Savā darbā par peļņu nedomājam, to arī negūstam, galvenais, lai cilvēki atnāk. Piemēram, kad rīkojam Vecgabali, icejas maksa ir divi lati. Par šo naudu maksājam ansamblim, šovgrupai. Pērkam sveces, vienreizējās lietošanas galdautus un visu pārējo, kas ir nepieciešams.

No pilsētas domes šim pasākumam naudu neņemam, mums to neviens arī nedos. Pieteik ar to, ka pašvaldība apmaksā mūsu vislielākos izdevumus, pieņemam, par siltumu un elektību.

— Vai rīkojat arī elitārus pasākumus?

— Tādu mums nav. Pirmkārt, mums nav savas kafejnīcas. Lai atrisinātu šo jautājumu, piedāvājām savas telpas firmai «ASIA», kura pēc jaunā gada ierīkos veikalū, būs arī kafejnīca kultūras nama vajadzībām. Tie ir ļoti kārtīgi cilvēki, es viņiem uzticos.

— Kā vietējie uzņēmēji materiāli atbalstu kultūru?

— Par atbalstu varu pateikties trim firmām, pārējās vietās man ir bijis jāpiedzīvo visai nepatīkami briži. Lai arī man ļoti nepatīk iet un lūgt materiālu palīdzību, tomēr ar saviem līdzekļiem iztikt nevarām. Un es jau neprasū daudz, tikai tik, cik kurš tai brīdi var iedot. Priecājos, ka Līvānos ir tik pretimnākoši cilvēki kā firmā «ASIA», iu «Runcis» un patērētāju biedrībā, kad to vēl vadīja Lilija Stumbiņa. Viņi kultūras namam nekad nav atteikuši, par ko saku lielu paldies.

— Kādus pasākumus plānojat 1998. gadā?

— Martā notiks Preiļu un Jēkabpils rajonu dramatisko kolektīvu salidojums, bet aprīlī — Latgales zonas solisti un ansambļu dziesmu festivāls. Mākslas dienu laikā pilsētā rīkosim izstādes. Tā kā nākamgad būs Latvijas Dziesmu un deju svētki, rīkosim ieskaņu koncertu pirms tiem, bet pēc šiem svētkiem — ieskaņu koncertu stadionā.

Diemžēl, vissāpīgākais jautājums jau kopš seniem laikiem ir estrādes trūkums pilsētā. Jau rūpniecības «ziedu» laikos tas nevienu neinteresēja, šobrīd šis jautājums ir vēl grūtāk atrisināms.

Tomēr priečājos, ka cilvēki kļuvuši tik aktīvi un mūsu rīkotos pasākumus apmeklē aizvien kuplākā skaitā.

Materiālus sagatavoja M.Dziesma

LĪVĀNU PILSĒTAS DOMĒ

Piešķirti pabalsti un naudas līdzekļi

Līvānu pilsētas dome nolēma piešķirt pabalstu Ls 100 apmērā no sponsoru saziedotajiem līdzekļiem kultūras un sporta pasākumu vajadzībām pensionāru Ziemassvētku vakara sarīkošanai Līvānu kultūras namā. Ls 35 izlietoti bērnu — invalīdu braucienam uz Rīgu Latvijas Bērnu fonda rīkotā Ziemassvētku pasākuma apmeklējumam.

Savukārt Līvānu bērnu kapelas «Dunduriņš» vajadzībām piešķirti līdzekļi jau nu tērpu iegādei Ls 90 apmērā.

Par dokumentiem būs jāmaksā

Dome izstrādājusi saistošus noteikumus par domē izsniegto izziņu un citu dokumentu izsniegšanu iedzīvotājiem pret samaksu. Par izziņas saņemšanu būs jāmaksā Ls 0,30, bet par apliecinātu pilsētas domes lēmuma kopiju — Ls 0,50. Šis lēmums būs spēkā pēc tam, kad tas tiks apstiprināts Latvijas pašvaldību lietu pārvāldē. No nodevas maksāšanas atbrīvoti ir valsts un pašvaldības iestādes, 1. un 2. grupas invalīdi un bērni invalīdi, personas no ģimenēm, kuras atzītas par trūcīgām, personas no ģimenēm, kurās ir trīs un vairāk bērni, personas, kurām noteikts aprūpējamas personas statuss.

Grozījumi budžetā

Dome nolēma palielināt pamatludzēta ieņēmumu daļu par Ls 19 126, tai skaitā — mērķdotācija no valsts budžeta — Ls 3 500 teritoriālās plānošanas vajadzībām, mērķdotācija no finansu izlīdzināšanas fonda — Ls 2397, dotācija no pašvaldību finansu izlīdzināšanas fonda — Ls 7770, un dotācija saskaņā ar likuma «Par pašvaldību finansu izlīdzināšanu 1997. gadā» izpildes nodrošināšanu — Ls 5459. Dome nolēma veikt grozījumus arī iestāžu pasākumu izdevumos.

Noslēdzies konkursss «Ziemassvētki manā namā»

Domes izsludinātajā konkursā piedalījās 15 uzņēmumi un iestādes, kuri Ziemassvētku noskaņas noformēja savus skatlogus, iekštelpas un ārtelpas.

Skaņātu balvu saņēma Ilzes Griezānes iu salons «Tev». Žūrijas komisija atzinīgi novērtēja bērnudārza «Rūķi», «Laimiņas» un «Pastariņa» skolu noformētās telpas, kā arī skatlogu SIA «Līvengoft» sadzīves tehnikas veikalā. Interesants iekštelpu noformējums bija kafejnīcā «Arka», kultūras nama zālē, mākslas skolā un Līvānu 1. vidusskolā. Par profesionālāko telpu noformējumu žūrijas balvu ieguva bērnu un jauniešu centrs. Savukārt a/s «Latvijas nafta» benzīna uzpildes stacijā izcēlās ar veiksmīgu ārtelpas Ziemassvētku noformējumu.

Ministru kabinetā

■ Ministru kabinets apstiprinājis likumprojektus «Par apdrošināšanas sabiedrībām un to uzraudzību» un «Par apdrošināšanas līgumu». Sagatavojoši likumprojektus, izmantoti Eiropas Savienības valstu analogu likumu principi, kā arī līdzīnējā pieredze apdrošināšanas jomā Latvijā. Likumi neatiekšies uz valsts sociālo apdrošināšanu.

■ Valdība akceptējusi noteikumus par to, kādā kārtībā atgūstama manta vai kompensējama tās vērtība personām, kurām tā atsavināta sakarā ar uzlikto paaugstināto nodokļu un nodevu nesamaksāšanu. Noteikumi attiecas arī uz personām, kas minēto iemeslu dēļ izliktas no dzīvokļiem, kā arī tiem, kas izvairījušies no komunistiskā režīma represijām.

Lopkopēju saimniecībā problēmas arī ar liniem

Lauksaimniecības departamenta vadības uzaicināti, «Novadnieka» darbinieki apmeklēja Saunas pagasta zemnieku saimniecību «Miežiši», kuru pārrauga trīs Prikuļu ģimenes paaudžu locekļi. Katram sāvs darbs veicams: vecāmātē gatavo ģimenei brokastis un vārā sivēniem putru, vecāstēvs — kartupeļus. Bēri saimniecībā strādā no mācībām brīvajos brīžos. Vira pārzīņā ir darbs kūti un tehnikas uzturēšana kārtībā, bet pati saimniece — Anastasija Prikule ir darbu vadītāja un priekšstrādniece reizē.

Anastasija Prikule:

— Uz šejieni pārnācām dzīvot no Rudzākiem 1978. gadā mamma slimības dēļ. Pēc profesijas esmu vefeldšere, šajā arodā man ir divdesmit gadu darba stāžs.

Saimniecības pamatā ir vecvecāku zeme: 20 hektārus Latvijas valdība piešķira manam vectēvam par nopolniem kauju laukos. Pašlaik apsaimniekojam 110 hektārus. Tā kā nodarbojamies arī ar lopkopību, bijām spiesti mēneša laikā uzcelt kūti.

Nemot vērā barību, ko dodam, un esošās ganības, mums ir normālas gotīgas, vasaras mēnešos izslauku 22-24 litrus piena dienā. Ganāmpulkā piecas sešas govis ir ar vēl augstākiem izslaukumiem.

— Cik daudz mūslaiku apstākļos jums palīdz iegūtā specialitāte?

— ļoti daudz. Protu veikt visus vetrinātos darbus. Diemžēl, tagad ir jābūt licencei, lai ar to nodarbotos.

Silvija Repše:

— Bet tas neajzliez viņai ārstēt savu ganāmpulku, ārsta pakalpojumi ir ļoti dārgi.

Kādas kultūras audzējat?

A.P.:

— Man ir iesēti rudzi un ziemas kvieši, pavasari sēšu miežus un auzas. Šogad kviešus nodevu «Daugavpils dzirnavniekiem», bet naudu vēl neesmu saņēmusi. Trešo gadu sēju linus un trešo gadu par tiem nesaņemu naudu. Telefons ir jau sarkans no zvanīšanas. Samaksas vietā man piedāvāja linu palagus, bet man ir vajadzīga nauda.

Jānis Vucēns:

— Par 1995. gada linu ražu naudu nav saņēmuši zemnieku saimniecība «Miežiši» un agrofirma «Turība». Lai arī R. Kavinskis ir liela autoritāte, tomēr arī viņš pagaidām ir tukšā, saņēma tikai valsts subsīdijas. «Turība» pilnvaroja lauk-saimniecības departamentu, un mēs sūdzējām Rēzeknes linu fabriku tiesā vispirms Rēzeknē, pēc tam arī Rīgā, Augstākajā tiesā. Tiesas darbi ievilkās, tomēr tiesa piesprieda fabrikai par nodoto produkciju samaksāt. Departamenta speciālisti braukāja, tērēja savus līdzekļus, taču nevarēja panākt, lai šī nauda reāli arī tiktu samaksāta.

A.P.:

— Septembrī es zvanīju uz linu fabriku. Tajā laikā mums bija jārīko bēres un ļoti vajadzēja naudu. Telefons runas laikā neizturēju un sāku raudāt. Tad man piešķira simt latus, tas arī bija viss, ko saņēmām par pagājušajā gadā izaudzētājiem liniem. Labi, ka valsts subsīdijas saņēmām jau šogad.

— Vai jūs domājat turpināt linu audzēšanu?

A.P.:

— Laikam gan. Subsīdijas valsts maksā. Linsēklas ir ļoti noderīgas lopbarībai, izmantoju arī pelavas. No linsēklām spiežam eļļu Silajānos, to pārdodu vai iedoju labiem cilvēkiem par izpalidzēšanu.

— Vai nevarētu audzēt linus tikai linsēklu eļļas ražošanai?

● Liels atspāids saimniecības darbos ir A.Prikules māmuļa Tekla Ozolniece (attēlā pa labi), kura vienmēr gādā siltas maltītes plašās ģimenes locekļiem.

● A.Prikules dzīvesbiedrs (attēlā pa labi) savas saimniecības lietas pārrunāja tikai ar J.Vucēna kungu, jo visus brīvos brīžus pavada kopā ar tehniku un garās sarunās neielaižas. J.Silicka foto

A.P.:

— Mēs jau to praktizējam. Taču mums nav sava kombaina, ar ko tos nokult.

— Vai ir vēl kāds «klupšanas akmens»?

A.P.:

— Ja Dievs dod labu laiku, tad viss ir labi. Šogad linsēklas varējām iztīrīt, taču nezinām, kas būs 1998. gadā, jo linsēklu staciju ir privatizē.

— Vucēna kungs, kā tas var būt, ka zemniekiem valsts maksā subsīdijas par linu audzēšanu, bet nevar nodrošināt samaksu par piegādāto produkciu?

Jānis Vucēns:

— Nākošā gada projekta ir paredzēti 270 000 lati atbalsta programmai linu audzētājiem. Tomēr jāatzīmē, ka valsts politika tāda ir, bet linu fabrikas vairs nav valsts īpašums, tie ir privātuzņēmuvi, un valsts tos ietekmēt nav tiesīga.

Vienīgais ietekmēšanas veids — tiesas ceļā. Taču tiesas lēmums ir, ka jāmaksā, bet uzņēmumam naudas nav. Bet šis jautājums pašlaik tiek kārtots. Jelgavas linu fabrika šobrīd normalizē savu darbu, tur ir izveidota laba un spēcīga komanda, ir atrastas iespējas eksportēt gatavu linu produkciju. Man ir pārliecība, ka 1998. gadā šo problēmu varētu arī nebūt. Un ar vecajiem parādiem viņi pamazām norēķinās.

— Vai, ļaujot privatizēt linu pārstrādes uzņēmumu, nevarētu tam izvirzīt noteikumu turpināt linu pārstrādi?

J.V.:

— Tādi noteikumi ir. Noteiktā laikposmā šādam uzņēmumam ir jāsaglabā

«NOVADNIEKS» — LASITĀJS

Jūs vēlaties paziņot par kādu interesantu notikumu vai nebūšanām savā pagastā, pilsētā? Jūs vēlaties ar avizes starpniecību saņemt atbildi uz Jūs interesešo jautājumu? Zvaniet «Novadniekiem» ik darbdienu no plkst. 10.00 līdz 11.00 pa tālruni 21759!

Jautājums. Lasītāja no Līvāniem vaicā, kāpēc Līvānu pilsētas domes kasiere naudas pabalstu represētajiem izsniedz tikai uzrādot jaunās represēto apliecības?

Atbild Līvānu pilsētas domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns:

— Pašlaik ir spēkā MK noteikumi, atbilstoši kuriem ir izmaiņts to personu loks, kas var pretendēt uz represētās personas statusu. Tādēļ līdz 1998. gada 31. martam represēto personu apliecības ir jānomaina pret jaunām. Arī Līvānu pilsētas domes naudas pabalstu šīs personas varēs saņemt līdz 1998. gada 31. martam.

Jautājums. Kāpēc Preiļu rajona padomes pārstāvis, kurš Līvānos izsniedza represētājām personām jaunās apliecības, nepieņēma dokumentus no tiem, kuri vēlējās nomainīt vecās?

Atbild Preiļu rajona represēto lietu komisijas priekšsēdētājs un operatīvā dienesta speciālists Uldis Koņečnijs:

— Tai dienā, kad Līvānos tika izsniegtais jaunās represēto personu apliecības, man bija jāpiedalās rajona padomes sēdē, jo manā pārzīņā ir arī pasažieru pārvadājumu jautājumu risināšana Preiļu rajonā. Rajona padomes darbinieks, kurš ieradās izsniegt jaunā parauga apliecības, nebija kompetents un pilnvarots saņemt dokumentus veco apliecību nomaiņai pret jaunajām.

Par apmeklētāju pieņemšanu vienu vai divas reizes mēnesī mēs turpmāk vienosimies ar Līvānu pilsētas domes priekšsēdētāju Visvaldi Gercānu. Ziņas par apmeklētāju pieņemšanas dienu un laiku varēsiet iegūt uz informatīvajiem stendiem un Līvānu televīzijā.

ZINAS

Apkopoti rezultāti aptaujai par gada labsirdīgākajiem un populārākajiem cilvēkiem Jersikas pagastā

Par gada populārāko sievieti Jersikas pagasta iedzīvotāji atzinuši pagasta padomes priekšsēdētāju Maiju Spūli, kura kļuvusi arī par gada labsirdīgāko sievieti pagastā. Populārākais vīrietis aizvadītajā gadā ir bijis paju sabiedrības «Jersika» priekšsēdētājs Juris Škapars. Par populārāko pagasta deputāti izraudzīta Jersikas pamatskolas direktore Inese Jaunušane, iedzīvotāji viņai piešķirši arī populārākās skolotājas godu Jersikā. Kā populārākā starp visām pagasta ģimenēm ir atzīta Jāņa un Zentas Eiduku ģimene, taču labsirdīgākais vīrietis pagastā izrādījies pagasta padomes autobusa šoferis Toms Leonovs.

«Laimes spēle» Jersikā

Kupli apmeklētājā Turkū un Jersikas pagastu sadraudzības vakarā tika izspēlēta arī pašmāju «Laimes spēle», kurā iešaistījās abu pagastu jaunieši. Spēle beidzās ar divu jauniešu pāru rašanos, kuriem kafejnīca «Līvens» piedāvāja pusdienas svīnīgā atmosfērā.

Preiļi iedzīvotāju atmiņās

Esam spēruši vēl vienu soli tuvāk gadsimtu mijai. Šogad Preiļi svinēs savu septiņdesmitgadi. Bet kāda mūsu pilsēta bija pirms 120, 100 vai 70 gadiem? Vai visu atceramies, vai neesam ko aizmiruši?

Pagātnes liecību nekad nav par daudz. Apzinot pilsētas vecākos iedzīvotājus, nākas secināt, ka to paliek arvien mazāk. Daudzu notikumu aculiecinieki jau aizgājuši mūžībā. Tāpēc arvien lielāka nozīme ir ikviens atmiņu pierakstam.

Pirmās Latvijas brīvvalsts laikā vairāk nekā puse Preiļu iedzīvotāju bija ebreji — tirgotāji un sikužēmēji. Otrā pasaules kara laikā lielākā daļa no viņiem tika iznīcināti, daudzi no pilsētas aizbrauca.

Pēckara gados iedzīvotāju sastāvs izmaiņās, ieplūda jaudis no laukiem, no apkārtejiem pagastiem, kuri Preiļos pirkā vai būvēja mājas. Uz dzīvi pilsētā palika arī daļa ienākušās padomju armijas karaviru.

Bet atgriezīsimies pie tā, kādi tad Preiļi bija gadsimtu mijā un pirmās brīvvalsts laikā. Ieklausīsimies vecāko iedzīvotāju atmiņās. Preiļu lielākā vērtība un greznums deviņpadsmitā gadsimta nogalē bija skaitais pils ansamblis, romantiskais parks ar māksligi izveidoto kanālu sistēmu. Tas bija gandrīz piecus gadsimtus (no 14. gadsimta līdz 19. gadsimta 60. gadiem) Preiļos saimniekojušo grāfu Borhu noplēns.

Saglabājušās pavism nedaudzas 19. gadsimta beigu un 20. gadsimta sākuma ierastās apbūves stilā celtās ēkas. Viena no vecākajām ēkām, kas saglabājusies labā stāvoklī, ir Romas katoļu draudzes baznīca, celta 1886. gadā.

No vecāko Preiļu iedzīvotāju stāstītā, no tā, ko viņi dzirdējuši no saviem vecākiem, uzzinām, ka galvenais celtniecības iniciatoris ir bijis toreizējais Preiļu mužas īpašnieks Konstantīns Gulkevičs. Pēc viņa ierosmes 19. gadsimta beigās un 20. gadsimta sākumā uzbūvēta Preiļu sešklasīgā

pamatskolas ēka Daugavpils ielā, Šimana ūdensdzirnavas Daugavpils ielā, pagasta ēka Tirgus laukumā (otrais stāvs uz būvēts vēlāk), spira dedzinātava un alus daritava aiz parka, kur vēlāk tika ierīkota stērķeles rūpnīca.

Vecticībnieku lūgšanu nams uz būvēts laikā no 1904. līdz 1906. gadam. 1961. gadā to nojauca, un par glīto celtni Raiņa bulvāri preti poliklinikas ēkai tagad vairs liecina tikai saglabājušies vārti.

Preiļu vēstures un lietišķas mākslas muzejā glabājas luterānu baznīcas celtniecības projekta kopija. Projekts izstrādāts 19. gadsimta beigās, taču zināms, ka baznīca uzcelta tikai 1931. gadā un pēc pavism cieta projekta.

Statistikas dati liecina, ka 1935. gadā Preiļos ir bijusi tikai viena ēka ar elektrisko apgaismojumu — Preiļu pils, kurā atrādās divgadīgā lauksaimniecības skola. Elektrostacija esot atradusies aiz parka tagadējā Pils ielā.

Divdesmitajos un trīsdesmitajos gados Preiļos bijušas četras sinagogas. Ebreju biedrība — korals — vadīja visas sabiedriskās lietas, noteica arī sāls un visu citu preču cenas. Zīmīgi, ka pat sinagogas bijušas sadalītas — bagātajiem, vidēji turīgiem un trūcīgajiem iedzīvotājiem. Viena no sinagogām bijusi Brīvības ielā (kādreizējā kafejnīca «Veldze»), otra turpat netālu uz tagadējo autobusu garāžu pusi, trešā — Zaļajā ielā 6, kur tagad atrodas divstāvu dzīvojamā māja, bet ceturtā — toreizējā Pirts ielā.

No gadsimtu mijas apbūves Preiļos saglabājusies slimnīcas ēka, vēlākais tuberkulozes dispansers. Ēkas otrā galā atradies policijas iecirknis. Centrālā aptieka Raiņa bulvāri vēl šodien darbojas tajās pašās telpās. Tiesa, toreiz pilsētā bijusi arī otra aptieka Rušonas ielā 1. Tagad tā ir Aglonas iela 1, un ēkā atrodas tipogrāfija un «Novadnieka» redakcija. Turpat bijis arī linu pieņemšanas punkts, darbojies «Sarkanais krusts», frizētava, strādājis notārs. Zīmīgi, ka linu un labības noliktavas bijušas izvietotas mūra ēkās, jo īpašnieki baidījušies no ugunsgrēkiem.

Lielus ugunsgrēkus Preiļos bijis ap 1933.-34. gadu, kad degusi Brīvības iela. Cik zināms no iedzīvotāju stāstītā, esot nodegušas motordzirnavas Rušonas ielas galā pie tagadējā ūdenstornja, motordzirnavas Zaļās un tagadējās Pļaviņu ielas rajonā. Daugavpils ielā toteiz nodeguši Plagova un Zilbermann petrolejas un smērvielu noliktava.

Preiļos, kā jebkurā pilsētā, bijis arī ugunsdzēsēju depo un atradies Kaufmaņa mājā Tirgus laukuma centrā (tagad šī ēka nojaukta, bet daudzi atceras, ka tur bija tipogrāfija). Aiz tagadējā universālveikala, kur tagad tīrgus, bijis pilsētas krogs.

No sīkajiem rūpniecības uzņēmumiem minamas vilnas vērpītve, veltuve, kārstuve Zaļajā ielā. Interesants ir fakti, ka pirms otrā pasaules kara vietējam ebrejam Bermannim esot bijis neliels importa autobusiņš, kurš regulāri kursējis gan uz Līvāniem, gan Aglonu.

● No Preiļu vecticībnieku draudzes bijušā lūgšanu nama palikuši vairs tikai mūra vārti. Būvniecības organizatori — Ignatijs Fjodorovs, Kalistrats Maksimovs, Afanasijs Ivanovs, Romans Pavlovs.

Ap divdesmito gadu vidū Preiļos ierīkoti pirmās futbola laukums tagadējās Cēsu ielas rajonā. Aktīvkie spēlētāji bijuši dzirnavnieka Šimana dēli, Fridbergs, Zimovs, Solovjovs un citi. Lai noskatītos futbola spēli, vajadzējis vispirms samaksāt divdesmit santīmus par biletē.

Daudzi aptaujātie atzīst, ka Preiļos pēc pilsētas tiesību piešķiršanas nekas liels neesot izmainījies — ne strauji pieaugusi celtniecība, ne arī kas cits savādāks bijis. Dzīve mierīgi rītējusi uz priekšu. Bet cīņa par pilsētas tiesību piešķiršanu izvērsies tāpēc, ka Preiļu pagasts bijis ļoti liels, iekāsējis arī lielus nodokļus. Preiļu sabiedrības locekļi sprieduši, ka pilsētas uzturēšanai vajadzēsot mazāk nodokļu.

Pilsētnieku sabiedriskā dzīve bijusi sa- mērā aktīva. Trīsdesmitajos gados nodibinātās biedrības «Turība» ēkas otrajā stāvā esot bijis tautas nams, kur notikuši dažādi jauniešu vakari, dejas. Spēlējis parasti baznīcas pūtēju orķestris. Jaunieši «rādiuši» teātri, režisors bijis pats mācītājs Pēteris Apšenieks.

Trīsdesmito gadu skolnieki atceras, kā aiz tagadējā stadiona stādījuši kociņus. Pašā vidū mazu ozoliņu sava apciemojuma laikā esot iestādījis pats Kārlis Ulmanis. Jaunais parks toteiz saucies «15. maija birze».

Šis Preiļu iedzīvotāju atmiņu apkopojums ir tapis ar mērķi rosināt interesi par pilsētas pagātni, mudināt jauniem izpētīt savu vecāku un vecvecāku dzīvesstāstus. Iespējams, ka tieši tādā veidā atklāsies kas interesants, bet sen aizmirsts. Paldies visiem, kuri dalījās atmiņā! Ja esat pamanījuši neprecizitātes, ja atcerieties ko svarīgu, tad zvaniet vai nāciet uz muzeju!

R.Pastare,
Preiļu vēstures un lietišķas mākslas muzeja darbiniece

● Liepu iela (tagadējais Raiņa bulvāris) trīsdesmitajos gados — vēl bez krēslainās koku zaru velvēs.

● Šī fotogrāfija izdarīta 1937. gada 2. maijā — meža dienu laikā — baznīcas dārzā. Aizmugurē redzama baznīcas plebānija, kuras mūra daļa celta 19. gadsimta beigās, bet koka daļa piebūvēta ap 20. gadsimta trīsdesmitajiem gadiem.

DERĪGI PADOMI

Atmest smēkēšanu? Nav nekā vienkāršāka...

Tiem, kuri tik tiešām apņemūšies atteikties no nikotīna, piedāvājam diezgan oriģinālu recepti. «Ajurveda» ir veselīga dzīvesveida sistēma, kas radusies Indijā pirms 5 tūkstošiem gadu.

Pirms stāstām par indiešu gudraju padomiem, atgādināsim, ka tradicionālā medicīna piedāvā divus kaitīgā ieraduma atmešanas paņēmienus. Pirmais — atteikties no cigarettēm tūlit un uz visiem laikiem. Otrs — ilgstīš ar organismā nostiprinājušos vajadzību pēc nikotīna.

Abiem paņēmieniem ir savas labās un slīktās pusēs.

Ja esat pirmās metodes piekritējs, sākumā jums būs ārkārtīgs stress — acis miglosies, trīcēs rokas, jūs bez jebkāda iemesla dusmosieties un klūsiet nikns utt. Šādā situācijā palidz ledenes, košlājamā gumija, fiziski vingrinājumi, pastaigas. Ja smēkētājam pietiks grībasspēka izturēt pirms 3-5-7 dienas, turpmāk kļūs vieglāk. Daudzi, izmantojuši šo metodi, atzīst, ka ir svarīgi pareizi izraudzīties «uzbrukuma sākuma» dienu, jo dažkārt organismam ar kaitīgo ieradumu izdodas tikt galā vieglāk un ātrāk.

Mediķi izstrādājuši savu taktiku arī tiem, kuri no nikotīna vēlas atbrīvoties pakāpeniski. Un visi ieteikumi, jāteic, ir diezgan tradicionāli.

Uz šā fona seno indiešu izraudzītais celjs, lai atbrīvotos no kaitīgiem ieradumiem, šķiet joti oriģināls: viņi piedāvā «mainīt programmu, kas glabājas cilvēka organismā šūnu atmiņā». «Ajurvedas» mūsdienu pētnieks, amerikāņu ārsts Dipaks Čopra iesaka sekot šādiem padomiem.

● Necensties piespiest sevi atmest smēkēšanu «ar gribasspēku». Daudz saprātīgāk ir pārliecīnāt organismu atteikties no postošās tieksmes.

● Smēkētāji ļoti bieži aizsmēkē automātiski. Šis «autopilots» jāizslēdz. Tas ir pavisam vienkārši: smēkējet apzinīgi, koncentrējot uzmanību uz pašu procesu, un atradinieties no cigaretēm zem apziņas līmeni.

● Aizsmēkējot apstājtiesies uz briži un pajautājet sev: vai šī cigarete man tik tiešām ir nepieciešama? Ja ir, tad mierīgi vienatnē izsmēkējiet to, uzmanīgi sekojot, kā dūmi nokļūst jūsu plaušās, un analizējot sajūtas mutē, degunā, kaklā, kūnīgi...

Uz papīra lapas pierakstiet cigaretes izsmēkēšanas laiku un radušas sajūtas.

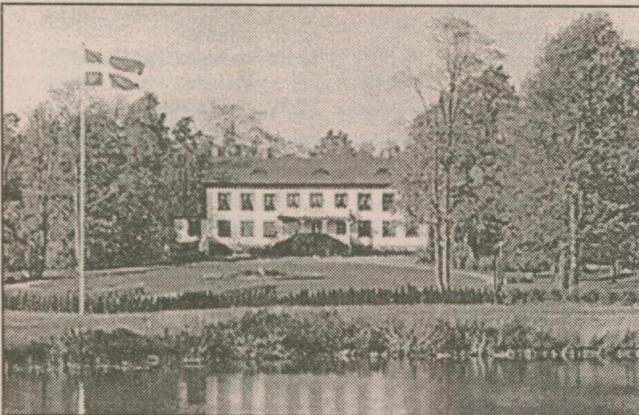
● Sākumā neuztraucieties par izsmēkēto cigarešu skaitu — vienkārši pierakstiet tās. Regulāri pildot šo noteikumu, jūs kļūsiet par «apzinīgu» smēkētāju. Sādi rīkojoties, daudzi samazinājuši dienas laikā izsmēkēto cigarešu skaitu no divām paciņām līdz 4-5 cigaretēm.

● Un, visbeidzot, pēc «Ajurveda» iestādēm, recidivi cīņā ar kaitīgiem ieradumiem ir normāla parādība. Iestāstiet sev, ka īslaicīgas neveiksmes ir tikai sīki šķēršļi ceļā uz mērķi.

Protams, ja esat gatavs turpināt savu uzvaras gājienu.

«Bizness & Baltija»

Pepījas Garzeķes, Ulofa Palmes un Alfreda Nobela zemē

Sākums «Novadnieka» 17., 20. un
24. deceobra numuros.

● Alfreda
Nobela muzeja
Bjorkbornā
dibinātāji ir
Boforss, Alfreda
Nobela prēmijas
apvienība un
Karlskūgas
pašvaldība.

Ciemos pie Alfreda Nobela
Pēc viesošanās pie kolēģiem Karlskūgā atkal sēdāmies autobusā un braucām uz Bjorkbornu, vietu, kuru zina un pazīst mūsu planētas gaišākie prāti — uz Alfreda Nobela muzeju, kas ietver sevī ne tikai ēku, kurā Nobels dzīvojis, bet arī viņa laboratoriju, kur veikti daudzi interesanti atklājumi. Turpat netālu apmeklētājiem atvērts Boforša industriālais muzejs, kur iespējams iepazīties ar aptuveni 350 gadus ilgās Boforša militārās rūpniecības attīstības gaitu.

Iespaidi? No tāuma viss liekas iespādīgāks, cēlāks un varenāks. Tuvumā, griobi vai negribi, nākas ievērot, ka arī izcils zinātnieks savā būtībā taču ir bijis tikai cilvēks. Cilvēks ar saviem niķiem un stiņiem, ar vājibām un dīvainībām.

Boforšu un tajā skaitā arī Bjorkbornas mājas Alfreds Nobels nopirkā 1894. gadā, samaksājot par to vienu miljonu zviedru kronu. Gide mums stāstīja, ka Noblam esot bijusi iespēja izvēlēties kādu no divām mājām. Šīs neesot bijušas tik pompozas un lepnas, tāpēc arī zinātnieks tās izvēlējies.

Jautāts par to, vai, nākot uz Bjorkbornu, Noblam esot kādas īpašas vēlmes, viņš noteicis, ka esot jābūt jaunai un ērtai gultai (kaut gan miegam parasti atvēlējis tikai nedaudzus standus), ka esot jābūt kārtīgai virtuvei (jo veselības dēļ ieturējis speciālu diētu), kā arī plašiem grāmatu skapjiem.

Virtuvi mums nerādīja, jo muzeja ie-kārtšana vēl nav pilnībā pabeigta, taču gultu apskatījām. Izskatījās pārāk īsa un šaura tik dižam cilvēkam. Toties grāmatu skapji — milzīgi, kokgriezumiem izrotāti un grāmatu pilni. Lai gan izdevumu, kas piederejusi pašam zinātniekam, pavismaz. Grāmatas sakrājuši mājas vēlākie īpašnieki, no kuriem pēdējie pārcēlušies projām tikai 1972. gada. Nobela mājas Bjorkbornā bijušas vie-nīgās, kur augu gadu dzīvojuši un strā-dājuši kalpotāji.

Uz Bjorkbornu Alfreds Nobels pārcē-lās 1894. gadā un pavadīja tur savas dzī-ves pēdējos divus gadus (nomira Nobels Itālijas pilsētā Sanremo, apbedīts Stokholmā). Muzejā tagad glabājas viņa pēc-nāves maska, kurā redzami pat daži ma-tiņi no viņa bārdas, kā arī dažadas meda-ļas un apbalvojumi un, protams, slavenā zinātnieka slavenais testaments (kopija), ar kuru Nobels noteica piecas prē-mijas, nosakot, par kādiem nopeļniem un sasniegumiem tās piešķiramas.

Bjorkbornā viesojāmies tajā laikā, kad visas pasaules masu informācijas līdzekļi rakstīja un runāja par kārtējiem Nobela prēmijas laureātiem. Logiski, ka mums gribējās zināt, kā tad ir ar tām naudas lietām. 1895. gada 27. novembrī, kad Alfreds Nobels sastādīja savu testamen-tu, viņš novēlēja šim nolūkam krietnu

naudas summu. Tagad tā ir 1,8 miljoni zviedru kronu.

Protams, zinātnieka lielie īpašumi un nauda vilināja un nelika mieru viņa daudzajiem radiniekim. Ragnaram Sulmanam, kuru Nobels bija pilnvarojis realizēt savu gribu, nācās krietni papūlēties, lai pierādītu, ka testamentā nav nekādu vil-tojumu, ka viņš patiesām vēlējies, lai pasaule atceras viņu ne tikai kā izcilu izgudrotāju, bet arī kā cīnītāju par mieru virs zemes.

Arī pašlaik esot apmēram simts tuvāku un tālāku Alfreda Nobela radinieku. Mu-zejs gan neuzturot ar viņiem nekādus kontaktus. Arī nauda, no kurās izmaksā prēmijas, neglabājas vis bankā, bet ieguldīta dažādos uzņēmumos, kur tās nes pel-ņu — par to gādā pieci algoti cilvēki.

Žurnālisti ir ziņkārīga tauta, tāpēc tinc-nājām gidi par tādām lietām, par kurām vēsturiskos materiālos nav rakstīts. Un uzzinājām šo to interesantu. Piemēram to, ka Nobels ne tikai daudz lasījis grā-matas sešās valodās, bet arī pats rakstījis dzeju un pat sacerējis vienu teātra lugu. Radinieki to atklājuši tikai pēc zinātnieka nāves un uzskatījuši, ka tas ir galīgi neizdevies darbs. Tāpēc luga nav parādī-jusies atklātībā.

Visiem ģēnijiem ir savas dīvainības. Tādas bija arī Alfredam Nobelam. Dzīves pēdējos gados viņu esot vajājušas slimī-gas bailes. Laikam tāpēc zem spilvena vienmēr glabājis ieroci. Arī spilvens bijis neparasti liels un augsts, jo Nobels baidījies, ka miegā viņš var aizrities un noslāpt. Par dīvainībām liecina arī fakts, ka Bjorkbornā glabājies speciāli pasūtīts un izgatavots zārks. Nevis parasts, bet ar daudzkiem caurumiņiem, lai zārkā ieplūstu gaiss, kad gadījumā Nobel tur ieliku-tu dzīvu. Šim nolūkam zārkā esot bijis arī mazs zvaniņš — lai dotu ziņu.

Lai gan Alfreds Nobels savas dzīves laikā tā arī neapprecējās, tomēr mīlestī-bas jūtas viņam nebija svešas. Aplūkojām mīlotās sievietes fotogrāfiju. Gide ar tādu kā pārmetumu balsi stāstīja par to, kā šī skaistā sieviete, kura patiesi mīlējusi Nobelu, četrpadsmit gadus gaidījusi viņa bildinājumu. Bet tā arī nesagaidījusi un beidzot apprecējusies ar citu.

Tuvākās apkārtnes cilvēkos vēl tagad glabājas sirsnīgi nostāsti par Alfredu Nobelu kā labsirdīgu un devīgu cilvēku, kurš vienkāršo ļaužu bērnus bieži cienājis ar dienvidu augļiem un dažādiem gardo-miem. Nobels apmaksājis bērniem mācī-bas skolā, strādniekiem bijusi bezmaksas medicīniskā palīdzība, bet paziņas jau toteiz lepojušies ar faktu, kā pazīstami ar tik dižu un strādīgu cilvēku.

«Ja gada laikā man ienāk prātā trīssimt idejas un viena no tām ir pielietojama, tad esmu apmierināts,» teicis Alfreds Nobels. Ar šiem zinātnieka vārdiem arī beigšu stāstījumu par Bjorkbornas muzeju apmeklējumu.

Lidija Kirillova
Turpmāk vēl.

Horoskops Preiļu rajona iedzīvotājiem janvārī

Auns

(21. marts —
20. aprīlis)

Janvārī gaidāmi lieli izdevumi no piemērītu vai tālu braucienu veidā. Labāk atlīcīt tos, jo būs finansiāli šķēršļi un lielas dvēseliskas problēmas no 1. līdz 12. janvārim. Uzlabojums gaidāms tikai pēc 18. janvāra. Mēneša vidū centieties nesaauktēties. Janvāra beigās neatlieciet lietišķu braucienu.

Saspriņgs jums var būt laiks no 24. līdz 28. janvārim.

Laime var uzsmaidīt no 28.-31. janvārim.

Vērsis

(21. aprīlis — 21. maijs)

Janvārī Vērsi atradis iespēju uzsākt ko izde-vīgu, gaidāms daudz braucienu un izdevīgas iepazīšanās. Daudzi Vērsi nolems mainīt dzīvesvietu vai vienkārši dzīvokli. Un pareizi vien darīs, jo janvāris Vēriem ir izdevīgs laiks nekustamā ipašuma legādei. Vēl janvārī der izremontēt dzīvokli vai iegādāties jaunas mē-beles.

No tālumā dzīvojošiem radīem vai draugiem saņemsiet ne visai patikamas vēstis.

Vislabākais laiks no 25.-31. janvārim.

Esiet uzmanīgi 7., 8., 10.-24.

Dvīņi

(22. maijs — 21. jūnījs)

Janvārī varat satikt interesantus un jums vajadzīgus cilvēkus. Šī tikšanās dos jums nā-kotnes cerības. Tikai neaizmirstiet, ka katrs mīļi jūsu vārds ir gaidīts un nepieciešams ģimenē. Pēc iespējas biežāk sakiet saviem tuviniekiem, ka jūs viņus milat.

Pilnīgi iespējams, ka mēneša vidū jums finansiāli palīdzēs kāds tuvs cilvēks. Atturieties no tiem darbiem, kurus var pārceļ uz vēlāku laiku. Tikai pēc 20. janvāra zvaigznes kūjs jūsu sabiedrotās, un jūs dzīve ritēs vieglāk un mierīgāk. No 8.-10. nepieņemiet svarīgu lē-mumus, bet no 26.-28. centieties nestridītēties.

Veiksmīgākais posms no 21. līdz 25. janvārim.

Nepatikšanas var būt 8., 9., 10. janvāri.

Vēzis

(22. jūnījs — 23. jūlijs)

Janvāris var atnest lūzumu jūsu likteni. Ak-tivie var vinnēt, bet pasivie — zaudēt. Janvāra sākums var izmaiņit Vēžu dzīvi vismaz uz di-viem gadiem. Vislabākās dzīves laiks tam — no 5. līdz 15. janvārim. Riskējiet! Bet tikai līdz 15. janvārim, vēlāk tam var nepiekti spēku. Iespējams, ka pēc tam iestāsies depresija, vienaldzība, sagribības ventīlību — no 16. līdz 22. janvārim vai 28. janvāri.

Veiksme iespējama no 5. līdz 15. janvārim, kā arī 24., 25., 26. un 27. janvāri.

Lauva

(24. jūlijs —
23. augusts)

Janvāra sākumā nebūs viegla dzīve. Jutī-sies miegaini un vienaldzīgi pret visu. Tikai janvāra otrajā pusē jutīsies psiholoģiski ap-mierināts, pozitīvas pārmaiņas sākties ar 14. janvāri. 29., 30., un 31. janvāri labi padomājiet pirms grībat ko teikt. Daudz rūpju sagādā bērni. Ja esat priekšnieks, no 9. līdz 13. janvārim vēlāk izturieties pret padotajiem. Nāk-sies daudz strādāt, bet tikai janvāra otrajā pusē darbs dos rezultātus. No 14. līdz 17. jūs kāds kritīzs. 28. janvāri parūpējieties par sa-vu veselību.

Labas dienas var būt 26.-31. janvāri.

Var neveikties no 10.-13., no 16.-22., kā arī 8. un 24. janvāri.

Jaunava

(24. augusts —
23. septembris)

Visām Jaunavām labvēlīgs mēnessis, īpaši tā sākums. No 1. līdz 4. janvārim var iz-mainīties jūsu dienesta stāvoklis. Mēneša beigās iegādāties uzmanību pretējā dzīmu-mā pārstāvji. Šāda uzmanība noderēs, tāpēc droši ejiet uz tikšanos pat tad, ja esat pre-cējušies.

Mēneša otrajā pusē iespējamas intrigas pret jums vai problēmas ar likumu ievērošanu. Nesteidzieties nervozēt, gan jau viss nokār-tosies jums par labu. No 10. līdz 12. janvārim sargājet veselību, noteikti aizejiet pie ārstā, jo slimība var ieilgt (visdrīzāk nelaimes gadījums vai trauma).

Labas dienas no 2. līdz 18. janvārim.

Nepatikšanas var būt no 25. līdz 29. janvārim.

Svari

(24. septembris —
23. oktobris)

Janvāris — rūpju pilns laiks. Tikai janvāra otrajā pusē beidzot jutīsies kā cilvēks, kurš ar visu tiek galā. No 19. janvāra sāksies jauns posms — spēsiet paredzēt visus notikumus uz priekšu, pat to, kas notiks februārī.

Iespējama dzīves vietas maiņa, būsiet pār-licēināts, ka visu darāt pareizi. Neklasiet sve-šus padomus, paši labāk zināt, ko un kā darīt. 30. un 31. janvāri sargiet savus nervus, tās jums ir sliktas dienas. Toties laime uzsmaidīs no 1. līdz 14. janvārim.

Skorpions
(24. oktobris —
22. novembris)

Iespējams, ka janvāri atcerēsieties kā ievērojamāko mēnesi pēdējo gadu laikā. Vis-labvēlīgākās dienas būs no 21. līdz 23. janvārim. Sājā laikā ieteicams veidot ģimeni, dibināt jaunus kontaktus.

Esiet vērīgi 20. janvāri, citādi zaudēsiet draugu vai partneri. No 21. līdz 24. janvārim iespējams nesaskāras ģimenē, darbā vai kaimiņu attiecībās. Var gadīties, ka tad uzmā-sies depresija, apmēram līdz 28. vai 29. janvārim. Lai gan Skorpioniem janvāri gaidāmi krietiņi, nekad naudas ienākumi, esiet taupīgi.

Labvēlīgas dienas no 20. līdz 25. janvārim.

Sliktas dienas no 10. līdz 15. janvārim, bet no 27. līdz 31. janvārim iespējama trauma.

Strēlnieks
(23. novembris —
21. decembris)

Strēlnieks janvāri domās, kur nemt naudu. Veiksme gaidāma tikai no 20. līdz 25. janvārim. Mēnesis labvēlīgs mīlestībai. Pēc 20. janvāra iespējama trauma. Ģimenē neatrisinātas problēmas, tikšanās ar ciemiņiem no ār-zemēm.

Mēneša beigās — negaidīts piedāvājums mainīt darbu. Tuvinieki var jūs nesaprast, to-mēr darīt, kā esat izlēmuši. Uzpasējiet bēr-nus, jo viņi var iegūt traumu 28. vai 29. janvāri.

Laimīgas dienas no 20. līdz 25. janvārim. Toties no 1. līdz 19. janvārim zvaigznes sola krietiņi uzlabot jūsu garastāvokli. 24. janvāri ieteicams pavadīt laiku pie dabas krūts. 25. janvāri pavadiet mājās kopā ar ģimeni.

Pēc 20. janvāra var gadīties dzīvokļa prob-lēmas. Toties ar naudas lietām nākoties paci-nīties. Ģimenē un mīlestībā — viss kārtībā. 28. janvāri pievērsiet uzmanību saviem mājdzī-vniekiem, ja tādu nav, tad iegādāties. 29. janvāri nestridīties, īpaši ar

Pirmdiena, 5. janvāris

LATVIJAS TV I

- 7.00 Ziņas.
- 7.05 Precējies. Ir bērni. 1. sērija.
- 7.30 Rita bums.
- 8.30 Milagrosa. 179. sērija.
- 9.10 Dvēsele ikgudienā.
- 16.05 Žurnāla «National Geographic» kinopielikums.
- 17.00 Programma bērniem.
- 17.25 Programma pusaudžiem.
- 17.40 Multiplikācijas filma.
- 18.00 Ziņas.
- 18.15 Krustpunktī.
- 18.55 Hameleonus rotajās.
715. sērija.
- 19.25 Kultūras parks.
- 20.00 Tas esu tu pats!
- 20.05 Zebra.
- 20.30 Panorāma.
- 21.05 Čikāgas cerība. 15. sērija.
- 21.55 Pasaules notikumu
apskats.
- 22.25 Kā bankā.
- 22.40 Vides fakti.
- 23.00 Nakts ziņas.
- 23.05 Mis un Misters Riga.
Vizitkarte.

Otrdiena, 6. janvāris

LATVIJAS TV I

- 7.05 Precējies. Ir bērni. 2. sērija.
- 7.30 Rita bums.
- 8.30 Milagrosa. 180. sērija.
- 9.10 Tas esi tu pats!
- 9.15 Dzivoklis. 62. sērija.
- 9.45 Tavs jurists.
- 9.55 Pēdas uz robežas.
- 10.20 Krustpunktī.
- 16.00 Mūzikas ziņas.
- 16.10 Kultūras parks.
- 16.45 Vides fakti.
- 17.00 Savvaļas dzīvnieku pasaule.
- 17.20 Nujorka. Dok. filma.
- 17.35 Programma pusaudžiem.
- 18.00 Ziņas.
- 18.10 Dzīvite, dzīvite...
- 18.55 Hameleonus rotājas.
716. sērija.
- 19.25 Skats no malas.
- 20.00 Precējies. Ir bērni.
23. sērija.
- 20.30 Panorāma.
- 21.05 Aci pret aci.
- 21.35 Brīvības cena.
Mākslas filma.

Trešdienā. 7. janvāris

LATVIJAS TV I	
7.00	Ziņas.
7.05	Precējies. Ir bērni. 3. sērija.
7.30	Rita bums.
8.30	Milagrosa. 181. sērija.
9.20	Savai zemītei.
16.05	Skats no malas.
16.35	100% sporta apskats.
17.00	Programma bērniem.
17.30	Programma pusaudžiem.
17.50	Mutiplikācijas filma.
18.00	Zinas.
18.10	Vizite.
18.35	Nedēļas vidū.
18.55	Hameleonus rotalas. 717. sērija.
19.25	Mūzikas laiks.
20.00	Precējies. Ir bērni. 24. sērija.
20.30	Panorāma.
21.05	Laimes spēle.
21.45	Kalniņietis. 34. sērija.
22.35	Popkultūras akadēmija.
23.00	Nakts ziņas.
23.05	Mis un Misters Rīga.

Sākums

LATVIJAS TV I

- 7.05 Precējies. Ir bēriņi. 4. sērija.
- 7.30 Rita bums.
- 8.30 Milagrosa. 182. sērija.
- 9.20 Dzīvoklis. 63. sērija.
- 9.50 Nedēļas vidū.
- 16.00 Kultūras stunda.
- 17.00 Programma bērniem.
- 17.15 Stiliņš.
- 17.30 Labākie no labākajiem.
- 17.50 Multiplikācijas filma.
- 18.00 Ziņas.
- 18.10 Konts.
- 18.40 Mans būs mans.
- 18.55 Hameleonus rotajas.
718. sērija.
- 19.20 TV biogrāfs.
- 19.30 Beverlihilsa. 116. sērija.
- 20.30 Panorāma.
- 21.05 Tādi esam.
- 21.55 Nujorkas policija.
16. sērija.
- 22.45 100% sporta apskata
olimpiskais pielikums.
- 23.05 Mis un Misters Rīga.
Vizitkarte.
- 23.10 Gillette.

LATVIJAS TV II

- 19.10 Milagrosa. 182. sērija.

23.10 Mūzikas ziņas.
LATVIJAS TV II

17.55 Mans būs mans.
 18.05 Milagrosa. 179. sērija.
 18.45 Problēma stopkadrā.
 19.00 LTS ziņas.
 19.10 TV Dzintare.
 19.20 TV Dobele.
 19.30 Leļļu namiņš.
 19.45 Ziņas.
 20.00 Konkurenti.
 20.30 Panorāma.
 21.00 Alise.
 21.30 Mūzika atpūtai.
 22.00 Ziņas.
 22.15 Dzives sīkumi.
 Mākslas filma.
LNT

7.00 Picca TV.
 8.00 Lietas izmeklēšana.
 12. un 13. sērija.
 8.50 Dalasa. 350. sērija.
 9.40 400 sitienu. Mākslas filma.
 11.20 Kristīgā programma.
 16.30 Flipers. 44. sērija.
 17.00 LNT ziņas.
 17.05 Čīgānjeti. 64. sērija

18.00 LNT ziņas.
 18.05 Sunja dzīve. 6. sērija.
 18.35 Galva. Pils. Sēta.
 19.00 LNT ziņas.
 19.05 Dalasa. 351. sērija.
 20.00 LNT ziņas.
 20.30 Benija Hila šovs.
 20.55 LNT ziņas.
 21.00 Finansu ziņas.
 21.10 Renegāts. 19. sērija.
 22.05 «Stimorol» basketbola
apskats.
 22.35 Laika mašīna.
 23.30 Garāža.
 23.50 Uz visu banku!
 Mākslas filma.
**KRIEVIJAS
SABIEDRISKĀ TV**
 5.00 Labrit!
 8.00 Ziņas.
 8.15 Liktenīgais mantojums.
 9.00 Multiplikācijas filma.
 9.20 Brīnumu lauks.
 10.20 Mājas bibliotēka.
 10.30 Uzmanī melodijs!
 11.00 Ziņas.
 11.15 Kopnāl

12.00 Operācija «i» un citi
Šūriķa piedzīvojumi.
Mākslas filma.

14.00 Ziņas.

14.20 Multiplikācijas filma.

14.45 Maratons 15.

15.05 Zvaigžņu stunda.

15.40 Baltā tīgera noslēpumi.
Seriāls. 1. sērija.

16.10 Līdz 16 un...

16.30 Apkārt pasaulei.

17.00 Ziņas.

17.20 Liktenīgais mantojums.

18.05 Sastrēgumstunda.

18.30 Uzminī melodiiju!

19.00 Cilvēks maskā.

19.45 Labu nakti, mazuj!!

20.00 Laiks.

20.40 Vijs. Mākslas filma.

22.15 Teātris + TV.

23.00 Autostops. Mākslas filma.

KRIEVIJAS TV

6.15 Mosties!

6.30 Vēstis.

7.00 Dežūrnodaļa.

7.15 Mosties!

7.30 Nauda

7.45 Grāfomāns.
 7.55 Pareizticīgo kalendārs.
 8.05 Mana ģimene.
 9.05 Santabarbara.
 10.00 Vēstis.
 10.30 Grāfiene de Monsoro.
 Mākslas filma. 1. sērija.
 11.30 Zvaigznes Krievijas TV.
 12.35 Multiplikācijas filmas.
 13.00 Vēstis.
 13.35 Ardievu, Rokfeller!
 Mākslas filma.
 15.30 Beilijs Kipers.
 Videodienasgrāmata.
 16.00 Vēstis.
 16.30 Krustvārdū mīkla.
 17.05 Mātes un meitas.
 Mākslas filma.
 19.00 Vēstis.
 19.30 Tuvāk par...
 19.45 Santabarbara.
 20.50 Sunu pasaule.
 21.20 Grāfiene de Monsoro.
 22.30 Vēstis.
 22.55 Nacionālās intereses.
 23.20 Dežurnodaļa.
 23.35 Autočoys.

23.00 Naktis zinās.
 23.05 Mis un Misters Rīga.
 Vizitkarte.
23.10 Brīvības cena.
 Filmas turpinājums.
LATVIJAS TV II

18.20 Milagrosa. 180. sērija.
 19.00 LTS ziņas.
 19.10 Kurzemes TV.
 19.20 Vidzemes TV.
 19.30 Leļļu namiņš.
 19.45 Ziņas.
 19.50 Rit, parit, aizparit...
 20.00 Biznesa ABC.
 20.30 Panorāma.
 21.00 100% sporta apskats.
 21.25 NBA apskats.
 22.00 Ziņas.
 22.15 Lietišķs piedāvājums.
 22.30 Mūzikas eksprezīs.
 23.25 Deivisa kausa izcīņas
 tenisā gada apskats.
LNT

7.00 Picca TV.
 8.00 Lietas izmeklēšana.
 14. un 15. sērija.
 8.50 Dalasa. 351. sērija.

9.40 Daktore Kvina. 28. sērija.
 10.30 Tarzāns. 18. sērija.
 11.20 Kristīgā programma.
 16.30 Kristīgā programma.
 17.00 LNT ziņas.
 17.05 Čīgāniete. 65. sērija.
 18.00 LNT ziņas.
 18.05 Multiplikācijas filma.
 18.30 Cilvēks un viņa tiesības.
 19.00 LNT ziņas.
 19.05 Dalasa. 352. sērija.
 20.00 LNT ziņas.
 20.30 Rin Tin Tins.
 20.55 LNT ziņas.
 21.05 Finansu ziņas.
 21.10 Tiesas vienprātība.
     Mākslas filma.
 23.10 Ražots Latvijā.
 23.25 Karlito ceļš.
     Mākslas filma.
**KRIEVIJAS
SABIEDRISKĀ TV**
 5.00 Labrit!
 8.00 Ziņas.
 8.15 Liktenīgais mantojums.
 9.00 Cilvēks maskā.
 9.45 Džentlmenu šovs.

10.20 Mājas bibliotēka.
 10.30 Uzmini melodiju!
 11.00 Ziņas.
 11.15 Kopā!
 12.05 Kaukāza gūstekne jeb
     Šurika jaunie
     piedzīvojumi.
     Mākslas filma.
 13.40 Multiplikācijas filma.
 14.00 Ziņas.
 14.20 Multiplikācijas filma.
 14.55 Laimīgs gadījums.
 15.40 Baltā tīgera noslēpumi.
 16.10 Līdz 16 un...
 16.30 Apkārt pasaulei.
 17.00 Ziņas.
 17.20 Liktenigais mantojums.
 18.05 Sastrēgumstunda.
 18.30 Uzmini melodiju!
 19.00 Tēma.
 19.45 Labu nakti, mazuļi!
 20.00 Laiks.
 20.50 Kristus dzimšana.
     Dievkalpojums.
KRIEVIJAS TV
 6.15 Mosties!
 6.30 Vēstis.

7.00 Dežurnodaļa.
 7.30 Nauda.
 7.45 Grafiņš.
 7.55 Pareizticīgo kalendārs.
 8.05 Dialogi par dzīvniekiem.
 9.05 Santabarbara.
 10.00 Vēstis.
 10.30 Grāfiene de Monsoro.
 13.00 Vēstis.
 13.35 Vēju karalis.
     Mākslas filma.
 15.30 Beilījs Kipers.
     Video Dienasgrāmata.
 16.00 Vēstis.
 16.30 Milestiņa no pirmā acu skatienu.
 17.05 Tu un es. Mākslas filma.
 19.00 Vēstis.
 19.30 Tuvāk par...
 19.45 Santabarbara.
 20.50 Sunu pasaule.
 21.20 Grāfiene de Monsoro.
 22.30 Vēstis.
 22.55 Maskavas un Viskrievijas
     Svētā Patriarha
     Aleksija II svētku uzruna.
 23.00 Ziemassvētki Betlēmē.

23.10 Mūsu gadsimta noslēpumi.

LATVIJAS TV II

17.35 Zviedru valoda.
2. daļa. 1. nod.

17.55 Dialogs. 33. nod.

18.10 Milagrosa. 181. sērija.

19.00 Nedēļa novados.

19.30 Leļļu namiņš.

19.45 Ziņas.

20.00 Glābiet bērnus!

20.30 Panorāma.

21.00 J. Strauss. Nakts Venēcijā.
Teātra izrāde.

22.00 Ziņas.

22.15 J. Strauss. Nakts Venēcijā.
Izrādes turpinājums.

LNT

7.00 Picca TV.

8.00 Lietas izmeklēšana.
16. un 17. sērija.

8.50 Dalasa. 352. sērija.

9.40 Centrālais parks. 19. sērija.

10.30 Č.Čaplins. Suņa dzive.
Mākslas filma.

11.10 *Krievijas* programma

16.30 Latvijas mūzikas stunda.
 17.00 LNT ziņas.
 17.05 Čīgāniete. 66. sērija.
 18.00 LNT ziņas.
 18.05 Multiplikācijas filma.
 18.30 Ģimenes bilde.
 19.00 LNT ziņas.
 19.05 Dalasa. 353. sērija.
 20.00 LNT ziņas.
 20.30 Rin Tin Tins.
 20.55 LNT ziņas.
 21.05 Finansu ziņas.
 21.10 Apmātības likumi.
     Mākslas filma.
 22.30 Unibankas lietišķas ziņas.
 22.35 Apmātības likumi.
     Filmas turpinājums.
 23.10 Alus tūre.
 23.25 Neiespējamā misija.
     9. sērija.
 0.20 Laimes otrā puse.
     Mākslas filma.
**KRIEVIJAS
SABIEDRISKĀ TV**
 8.00 Ziņas.
 8.15 Zīmējumi. Kursnīca "N"

Mākslas filma.

9.35 Eiropas līgas
meistarsacīkstes hokejā.

11.40 Multiplikācijas filmas.

12.10 Vakari ciematā Dikaņkas
tuvumā. Mākslas filma.

13.20 Smieklu panorāma.

14.00 Ziņas.

14.15 Spēlējiet,
harmonikas!

14.50 Jautro un atjautigo klubs.

15.20 Prēmija «Triumfs».
Krievijas mākslas
zvaigznēs.

15.55 Huzāru balāde.
Mākslas filma.

17.45 Allas Pugačovas
Ziemassvētku tikšanās.

20.00 Laiks.

20.35 Allas Pugačovas
Ziemassvētku tikšanās.

22.50 Ziņas.

23.05 Tu man esi viena.
Mākslas filma.

KRIEVIJAS TV

6.20 Rīta skārīgums

7.20 Pasaules meistarsacīkstes
 ūdenssporta veidošanā.
 7.55 Multiplikācijas filmas.
 8.35 Labrit!
 9.20 Suņu pasaule.
 9.50 Pilsētiņa.
 10.35 Brīvu vietu nav!
 11.30 Salatētis.
 Mākslas filma.
 13.00 Vēstis.
 13.30 Nezinītis aicina draugus.
 14.50 Sargies auto!
 Mākslas filma.
 16.25 Svētku koncerts.
 17.35 Melnās acis.
 Mākslas filma. 1. sērija.
 19.00 Vēstis.
 19.35 Melnās acis. 2. sērija.
 20.55 Esmu pats sev režisors.
 21.30 Zvaigznes Krievijas TV.
 23.05 Pasaules meistarsacīkšu
 ūdenssporta veidošanā
 ceremonija.
 0.05 Karstais desmitnieks.
 0.55 Dzīvības kultūra.

19.00 LTS ziņas.
19.10 TV Dzintare.
19.20 Zemgales TV.
19.30 Leļļu namiņš.
19.45 Ziņas.
19.50 Rīt, parīt, aizparīt...
20.00 Laiks 02.
20.30 Panorāma.
21.00 No skaidrām debesīm.
Mākslas filma. 1. sērija.
21.50 Tas esi tu pats.
22.00 Ziņas.
22.15 Šokējošais šovs.
22.55 Izstāži ziņas.
23.15 Tvaiks.

LNT

7.00 Picca TV.
8.00 Lietas izmeklēšana.
18. un 19. sērija.
8.50 Dalasa. 353. sērija.
9.40 Kāpostu zupa.
Mākslas filma.
11.20 Kristīgā programma.
16.30 Dzīvības vārds.
17.00 LNT ziņas.
17.05 Čīgāniete. 67. sērija.
18.00 LNT ziņas.
18.05 Multiplikācijas filma.
18.30 Mākslas filma.

19.00 LNT ziņas.
 19.05 Dalasa. 354. sērija.
 20.00 LNT ziņas.
 20.30 Rin Tin Tins.
 20.55 LNT ziņas.
 21.05 Finansu ziņas.
21.10 Dežurējošais enģelis — Stefānija. 49. sērija.
 22.05 Priekšspēle.
 22.30 Unibankas lietišķas ziņas
 22.35 Tumšās debesis.
     18. sērija.
 23.30 JAM.
 24.00 Izsekojamais.
     Mākslas filma.
**KRIEVIJAS
SABIEDRISKĀ TV**
 5.00 Labrit!
 8.00 Ziņas.
 8.15 Liktenīgais mantojums.
 9.00 Tēma.
 9.45 Kamēr visi ir mājas.
 10.20 Mājas bibliotēka.
 10.25 Šie jocīgie dzīvnieki.
 11.00 Ziņas.
 11.15 Kopā!
 12.05 Beigu laikos.
     Mākslas filma.
 12.35 Mākslas filma.

14.00 Zīnas.
 14.20 Multiplikācijas filma.
 14.45 Jaukā kompānija.
 15.10 Lego.
 15.45 Muzikāls raidījums.
 16.10 Līdz 16 un...
 16.30 Apkārt pasaulei.
 17.00 Zīnas.
 17.20 Liktenīgais mantojums.
 18.05 Sastrēgumstunda.
 18.30 Šie jocigie dzīvnieki.
 19.05 Zaudētā meklējumos.
 19.45 Labu nakti, mazuļi!
 20.00 Laiks.
 20.40 Esēnija. Mākslas filma.
 23.10 Kaskadieri. Triku pasaule.
 23.35 Zīnas.
 23.55 Cieširdīgā izvēle.
 Mākslas filma.
KRIEVIJAS TV
 6.00 Multiplikācijas filma.
 6.15 Mosties!
 6.30 Vēstis.
 7.00 Dežūmodaļa.
 7.15 Skaistuma pasaule Kremlī.
 7.30 Nauda.
 7.45 Grafiomāns.
 7.55 Pareizticīgo kalendārs.
 8.00 ...

Piektdienas, 9. janvāris

LATVIJAS TV I

- 7.05 Precējies. Ir bērni. 5. sērija.
- 7.30 Rita bums.
- 8.30 Milagrosa. 183. sērija.
- 9.10 Tāda ir dzive.
- 16.00 Mūzikas laiks.
- 16.30 Popkultūras akadēmija.
- 16.50 100% sporta apskata olimpiskais pielikums.
- 17.00 Programma bērniem.
- 17.25 Programma pusaudžiem.
- 18.00 Ziņas.
- 18.10 Eiropas muzikālās pilsētas.
- 18.40 Tavs jurists.
- 18.55 Hameleonus rotajās. 719. sērija.
- 19.20 Globuss.
- 19.45 Apburtains loks. 3. daja.
- 20.30 Panorāma.
- 21.05 Slepēnās lietas. 15. sērija.
- 21.55 Mūzikas kaste.
- 22.15 Superviktorīna.
- 22.45 Jaunās dainas.
- 23.05 Mis un Misters Riga. Vizītkarte.
- 23.10 The Kelly Family.
- 23.40 Kapeņu stāstiņi. 33. sērija.

LATVIJAS TV II

- 18.20 Milagrosa. 183. sērija.
- 19.00 LTS ziņas.
- 19.10 TV Dzintare.
- 19.20 Vidzemes TV.
- 19.30 Leļļu namiņš.
- 19.45 Ziņas.
- 20.00 Piedzīvojums.
- 20.30 Panorāma.
- 21.00 Kaimiņi. 444. un 445. sērija.
- 21.45 Mūzikas kaste.
- 22.00 Ziņas.
- 22.15 Superviktorīna.
- 22.45 Zilā lagūna. Mākslas filma.
- 23.00 Picca TV.
- 8.00 Lietas izmeklēšana. 20. un 21. sērija.
- 8.50 Dalasa. 354. sērija.
- 9.40 Skrējens. Mākslas filma. 1. sērija.
- 11.10 JAM.
- 11.40 Kristīgā programma.
- 16.30 Latvijas mūzikas stunda.
- 17.00 LNT ziņas.
- 17.05 Čigāniete. 68. sērija.

LNT

- 18.00 LNT ziņas.
- 18.20 Lesija. 14. sērija.
- 18.35 Lampu drudzis.
- 19.00 LNT ziņas.
- 19.05 Dalasa. 355. sērija.
- 20.00 LNT ziņas.
- 20.30 Benija Hila šovs.
- 20.55 LNT ziņas.
- 21.05 Finansu ziņas.
- 21.10 Snaiperis. Mākslas filma.
- 22.30 Unibankas lietišķas ziņas.
- 22.35 Snaiperis. Filmas turpinājums.
- 23.15 Acs.
- 23.25 Losandželosas policija. 15. sērija.
- 0.15 Badmintona bumbiņa. Mākslas filma.
- 22.35 Skatiens.
- 23.20 Ziņas.
- 23.40 Jana Fleminga slepenā dzīve. Mākslas filma.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

- 5.00 Labrit!
- 8.00 Ziņas.
- 8.15 Liktenīgais mantojums.
- 9.05 Ceļotāju klubs.
- 9.55 Multiplikācijas filma.
- 10.15 Mājas bibliotēka.
- 10.25 Spēlējiet, harmonikas!
- 11.00 Ziņas.

- 11.15 Kopā!
- 12.00 Tamijs. Mākslas filma.
- 13.35 Multiplikācijas filma.
- 14.00 Ziņas.
- 14.20 Akmens ziediņš. Mākslas filma.
- 15.35 Sezama iela.
- 16.05 50/50.
- 16.30 Apkārt pasaulei.
- 17.00 Ziņas.
- 17.20 Liktenīgais mantojums.
- 18.15 Veseliba.
- 18.45 Brīnumu laiks.
- 19.45 Labu nakti, mazuj!
- 20.00 Laiks.
- 20.40 Mākslas mīlestības dēļ. Mākslas filma.
- 22.35 Skatiens.
- 23.20 Ziņas.
- 23.40 Jana Fleminga slepenā dzīve. Mākslas filma.

- 8.05 Sarkānā grāmata.
- 8.30 Jā, ministra kungs!
- 9.05 Santabarbara.
- 10.00 Vēstis.
- 10.30 Grāfiene de Monsoro.
- 11.30 Vecais dzīvoklis.
- 12.30 Nacionālās intereses.
- 13.00 Vēstis.
- 13.35 Krūmu suns dingo. Mākslas filma.
- 15.30 Beilijs Kipers. Videodienasgrāmata.
- 16.00 Vēstis.
- 16.30 Krustvārdū mikla.
- 17.05 Kad nokavē uz laulību reģistrācijas nodaļu. Mākslas filma.
- 19.00 Vēstis.
- 19.30 Tuvāk par...
- 19.45 Santabarbara.
- 20.50 Maskas.
- 21.20 Grāfiene de Monsoro.
- 22.30 Vēstis.
- 22.55 Nacionālās intereses.
- 23.20 Dežurnodaļa.
- 23.35 Pasaules meistarsacīkstes ūdenssporta veidos.
- 0.05 Rods Stjuarts Krievijā.

Sestdienas, 10. janvāris

LATVIJAS TV I

- 8.40 Programma bērniem.
- 9.00 Hameleonus rotajās. 715. un 716. sērija.
- 9.50 Mebiusa ceļš.
- 10.20 Mielasts ar Mārtiņu.
- 10.40 Beverilhilsa. 116. sērija.
- 11.30 Lielā balva.
- 12.05 NBA apskats.
- 12.35 Zebra.
- 12.55 Programma pusaudžiem.
- 13.10 Laimes spēle.
- 13.45 Čikāgas cerība. 15. sērija.
- 14.30 Ciemats. 35., 36. un 37. sērija.
- 16.00 Vides vizijas.
- 16.30 Laikmeta pieskāriens.
- 17.00 Seriāls ar noslēpumiem. 13. sērija.
- 17.25 Sises piedzīvojumi.
- 17.40 Multiplikācijas filmas.
- 18.00 Ziņas.
- 18.15 Ciemats. 38. sērija.
- 18.45 Spēlēmaņu cīlts.
- 19.15 Vakara intervija.
- 19.50 Apburtains loks. 4. daja.
- 20.30 Panorāma.
- 21.05 Prezidenta laiks.
- 21.25 Briljantru slazds. Mākslas filma.
- 23.00 Mis un Misters Riga.

LATVIJAS TV II

- 23.50 Kapeņu stāstiņi. 57. sērija.
- 20.00 Polija šodien.
- 20.30 Panorāma.
- 21.00 Labs prāts.
- 21.30 Vijoļes dziesma. Koncertfilma.
- 21.40 No skaidrām debesīm. 1. sērija.
- 12.30 Anglu valoda. 25. nod.
- 12.50 Anglu valoda. 26. nod.
- 13.10 Francūz valoda. 1. māc. gads. 12. nod.
- 13.30 Francūz valoda. 2. māc. gads. 12. nod.
- 13.50 Zviedru valoda. 2. daja. 1. nod.
- 14.10 Dialogs. 7. nod.
- 14.25 Dialogs. 33. nod.
- 14.40 Francijas novados. Dok. filma.
- 15.10 Lielbritānija šodien.
- 15.40 Es vienmēr gribu iestudēt «Hamletu».
- 16.30 Dzivite, dzivite...
- 17.10 Konstrītrihs.
- 17.30 Visi kopā. 81. un 82. sērija.
- 18.15 Cilvēks zvēru pasaule.
- 18.35 Biznesa ABC.
- 19.00 Nedēļa novados.
- 19.20 Skatpunktus.
- 19.45 Ziņas.

LNT

- 19.50 Rit, parit, aizparīt... 57. sērija.
- 20.00 Modes zīpas.
- 21.00 Daudz laimes! Apsveikuma koncerts.
- 21.25 Kaķis maisā.
- 22.00 Ziņas.
- 22.15 Ekrāns.
- 23.00 Slepēnās lietas. 15. sērija.

LNT

- 8.00 Tropu tveice. 51. sērija.
- 9.00 No zvana līdz zvanam.
- 9.30 Multiplikācijas filma.
- 10.00 Emulators. 19. sērija.
- 11.00 Ekstra mūzikas izlase.
- 11.30 Triks.
- 12.00 Nav noķerts, nav zaglis. Mākslas filma.
- 14.00 Sveiks un vesels!
- 14.30 Esmu dzimis Rīgā. Dok. filma.
- 15.00 Dūmi pār prēriju. Atgriešanās Dodžā. Mākslas filma.
- 16.45 Manaparx. Avizes «Maria» spēle.
- 17.00 Tarzāns. 19. sērija.
- 18.00 Brīnumu laiks.
- 19.00 Ātrā palīdzība — ER. 19. sērija.
- 20.00 LNT ziņas.
- 20.25 Latloto izloze.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

- 20.35 Centrālais parks. 20. sērija.
- 21.35 Modes zīpas.
- 21.50 Fiesta. Mākslas filma.
- 23.50 Ekstra mūzikas izlase.
- 0.05 Ko grib sieviete. Mākslas filma.
- 23.50 Labrit!
- 7.00 Vienas sadursmes divas versijas. Mākslas filma.
- 8.35 Miljons.
- 8.45 Vārds mācītājam.
- 9.00 Ziņas.
- 9.10 Mājas bibliotēka.
- 9.30 Rīta pasts.
- 10.10 Kalambūrs.
- 10.45 Padomi kulinārijā.
- 11.05 Tretjakova galerijas atgriešanās.
- 11.35 Amerika un M.Taratuta.
- 12.15 Dimas Gorina karjera. Mākslas filma.
- 14.00 Ziņas.
- 14.20 Jaungada karuselis. Grupas «Na-Na» koncerts.
- 15.30 Dzīvnieku pasaulē.
- 16.10 Kā tas bija?
- 16.55 Ziņas.
- 17.15 «Frutti» bēniņi.
- 17.50 Astonkājis 3. 1. sērija.
- 19.10 Džentīlmeju šovs.

- 19.45 Labu nakti, mazuj!
- 20.00 Laiks.
- 20.35 Gremlini. Mākslas filma.
- 22.40 Sieviešu stāsti.
- 23.10 Zicpriekšsēdētājs. Mākslas filma.
- 23.10 Labrit!
- 6.00 Rita ekspress.
- 6.55 Zemnieka rīts.
- 7.35 Krievijas cejos.
- 7.50 Mājas pavārds.
- 8.20 Piezvani Kuzjam!
- 8.50 Maks un Matlijs.
- 9.20 Labrit!
- 10.05 Uzmanības centrā.
- 11.05 Vecā pasaka jaunā veidā.
- 12.20 Multiplikācijas filma.
- 12.30 Futbols bez robežām.
- 13.00 Vēstis.
- 13.30 Cilvēki un nauda.
- 13.55 Pasaules meistarsacīkstes ūdenssporta veidos.
- 15.00 Likums un kārtība.
- 16.00 Krievu ciņa.
- 17.00 Pilnīgi siepieni.
- 17.55 Mana gīmene.
- 19.00 Vēstis.
- 19.45 Blondīne aiz stūra. Mākslas filma.
- 21.20 Brīvu vietu nav!
- 22.20 Konvoja pavadībā. Mākslas filma.

Svētdienas, 11. janvāris

LATVIJAS TV I

- 8.40 Programma bērniem.
- 9.00 Hameleonus rotajās. 717., 718. un 719. sērija.
- 10.10 Aktieris skapi.
- 10.30 Eruditis.
- 11.10 Nujorkas policija. 16. sērija.
- 12.00 NBA meistarsacīkstes.
- 13.30 F.Šuberts. Simfonija si minorā «Nepabeigtā».
- 13.55 H.Gulbis. Uz Liepājām ejot. Latvijas Nacionālā teātra izrāde.
- 16.00 Kultūras stunda.
- 17.00 Seriāls ar noslēpumiem. 14. sērija.
- 17.30 Vakariņa pasakas.
- 17.50 Multiplikācijas filma.
- 18.00 Ziņas.
- 18.10 Ciemats. 39. sērija.
- 18.40 Žurnāla «National Geographic» kinopielikums.
- 19.35 Teātru jaunumi.
- 19.45 Imanta — Babite pietur armijā.
- 20.30 Panorāma.
- 21.15 Štokingers. levadsērija.

LATVIJAS TV II

- 22.45 Nedēļas nogalē.
- 23.30 Siena šķūnis.
- 11.00 Pareizīcīgo Ziemassvētku dievkalpojums.
- 12.30 Kontakts.
- 13.00 Kaimiņi. 444. un 445. sērija.
- 13.50 Projekts Rīgai — 800.
- 14.05 Šveices pasaule.
- 14.20 Mare Balticum.
- 14.45 Pārsēšanās nr. 57.
- 15.10 Lielā balva.
- 15.45 Zelta kamoliņš.
- 16.45 Vai tu zini?
- 17.15 Baudīt dzīvi.
- 17.40 Kalnietis. 34. sērija.
- 18.30 Varas viedoklis.
- 19.00 Svētdienas novadu programma.
- 19.30 8. stāvs.
- 20.00 Mūsu gadsimta noslēpumi.
- 20.30 Panorāma.
- 21.10 Trešā planēta no Saules. 13. sērija.
- 21.35 TV biogrāfs.
- 21.40 Parādes durvis.
- 22.05 Apkalpe. Mākslas filma. 2. sērija.

LNT

- 8.00 Nakts drudzis. 52. sērija.
- 9.00 23,5 grādu lenķi.
- 9.30 Multiplikācijas filma.
- 9.50 Tev un tavam zvēram.
- 10.00 Skaistule un briesmonis. 52. sērija.
- 11.00 Svētdienas mikslis.
- 11.30 Rīgas balzams krievu dvēselei.
- 12.00 Stacija diviem. Mākslas filma. 1. sērija.
- 13.30 XX gs. Dīzie likteņi. Dok. filma.
- 14.30 Vertikāle.
- 15.00 Stacija diviem. 2. sērija.
- 16.40 Diplomātiskais salons.
- 17.00 Lesija. 13. sērija.
- 17.30 Daktore Kvina. 30. sērija.
- 18.30 2 x 2. Mēmās šovs.
- 19.00 Tekstas reindžers. 27. sērija.
- 19.50 Projekts.
- 20.00 Nedēļa.
- 20.30 Jaunās amazones. Mākslas filma.
- 22.20 Tropu tveice. 52. sērija.
- 23.20 Kopsavilkums.

KRIEVIJAS NTV raidījums.

- 0.20 Tekstas reindžers. 26. sērija.
- 6.50 Salauztais pakavs. Mākslas filma.
- 8.10 Multiplikācijas filmas.
- 9.00 Ziņas.
- 9.10 D.Krilova piezīmes.
- 9.30 Kamēr visi ir mājās.
- 10.10 Rita zvaigzne.
- 11.00 Kalpoju Krievijai!
- 11.30 Spēlējiet, harmonikas!
- 12.00 Lauku stunda.
- 12.30 Kusto komandas zemūdens odiseja.
- 13.25 Smieklu panorāma.
- 14.00 Ziņas.
- 14.20 Ceļotāju klubs.
- 15.10 Futbola notikumu apskats.
- 15.40 Multiplikācijas filma.
- 16.55 Vēstures ritenis.
- 17.45 Šurumburums.
- 18.05 Svitaino reiss. Mākslas filma.
- 19.55 Kinojaunumi.
- 20.00 Laiks.
- 20.40 Nelikumīgais iebrukums. Mākslas filma.

Vai mēs pašu rokām neradām divkopienu valsti?

Ernests Jurkāns, Demokrātiskās partijas «Saimnieks» frakcijas vadītājs

Nav noslēpums, ka pilsonības jautājumi ir nozīmīgi, būtiski un prasa pietiekoši delikātu un uzmanīgu attieksmi pret tiem. Šie jautājumi ir vienlīdz svarīgi Latvijas pilsoņiem un mūsu valstī dzīvojošiem nepilsoņiem, tādēļ atkal un atkal tiek diskutēts par Pilsonības likumu. Pilnīgas skaidrības politiskajam šīs problēmas risinājumam vēl nav. Ari Valsts prezidents vienu bridi izsakās par to, ka pat pats iesniegs labojumus Pilsonības likumā, bet pēc kāda laika atsakās no savas iniciatīvas. Ari Eiropas Savienības emisāri izsaka savu viedokli par šo procesu norisi mūsu sabiedrībā.

Kopš valstiskās neatkarības atjaunošanas līdz 1995. gadam Latvijas Republikas pilsonību ieguva tie, kuriem atbilstoši likumam uz to bija tiesības sašanā ar pārmantotības principu no Latvijas brīvvalsts laikiem, un viņu pēcnācēji. Pārejie varēja un var iegūt pilsonību naturalizācijas ceļā, kurā nosaka, ka bērni ir reģistrējami Pilsonības un migrācijas pārvaldē kā Latvijas pilsoņi neatkarīgi no tā, kādā viņam tie ir dzimuši, un vai šī norma ir iekļauta Pilsonības likumā vai nē. Turklat mūsu virzībā uz Eiropas Savienību Latvijai vēl jāratificē Eiropas konvencija par pilsonību, kurā ir līdzīgas normas.

Ne mazāk problēmu ir ar pastāvošajiem «naturalizācijas lokiem». Ja izvērtējam naturalizācijas gaitu iepriekš minētā periodā, tad redzam, ka atbilstoši Pilsonības likuma noteikumiem iespējas naturalizēties tika dotas aptuveni 124 000 bezvalstnieku. Šo iespēju reāli izmantoja mazāk kā 10% no viņiem. Ministru kabinets ir izdevis rīkojumu par Latvijas Republikas pilsonības piešķiršanu 5810 personām, no tiem nepilngadīgais bērni ir tikai 300.

Saskaņā ar Pilsonības likuma 14. pantu personu uzņēmšanu Latvijas pilsonībā sāk īstenot šādā secibā: no 1996. gada 1. janvāra izskata to personu iesniegumus, kuras dziļušas Latvijā un šo vēlmi izteikušas, sasniedzot 16-20 gadu vecumu; no 1997. gada 1. jan-

gimēnēs ir piedzimuši ap 1500 bērnu. Saskaņā ar pastāvošo pilsonības likumu šādi bērni var iegūt pilsonību naturalizācijas kārtā kopā ar vecākiem vai paši, sasniedzot 16 gadu vecumu. Dabiski, ka, sasniedzot noteiktu vecumu, šie bērni sāks iet skolā, un viņiem radīsies jautājumi. Kāda ir viņu saistība ar šo zemi, kurā viņi ir dzimuši? Kādi viņi ir — līdzvērtīgi pārējiem vai tikai otrās šķiras cilvēki, kas nav dzimuši īstā vietā un īstā laikā?

Latvija ir ratificējusi Konvenciju par bērnu tiesībām, kura nosaka, ka bērni ir reģistrējami Pilsonības un migrācijas pārvaldē kā Latvijas pilsoņi neatkarīgi no tā, kādā viņam tie ir dzimuši, un vai šī norma ir iekļauta Pilsonības likumā vai nē. Turklat mūsu virzībā uz Eiropas Savienību Latvijai vēl jāratificē Eiropas konvencija par pilsonību, kurā ir līdzīgas saskaņīto jaunumu, ko pašas sev un citiem nodara.

Risinājumu, varbūt, iespējams rast ar kompromisu — «naturalizācijas logu» skaita samazināšanu, tos vienkārši apvienojot un saglabājot 14. panta pamatnostājas. Piemēram, paredzot, ka no 1998. gada 1. jūlija varētu uzņēmšanai pilsonībā naturalizācijas kārtā pretendēt visas personas, kas dzimušas Latvijā, kā arī tās, kas dzimušas ārpus Latvijas, bet ieradušās Latvijā nepilngadīgas.

Tāpat prakse rāda, ka būtu nepieciešams atvieglo naturalizācijas nosacījumus atsevišķām personu grupām, piemēram, tiem, kas pārsnieguši 60 gadu vecumu, piemērojot viņiem

tautīkai sarunu valodas mutisku pārbaudi un atbrīvojot no vēstures, Satversmes, likumdošanas, aktuālās politikas un rakstisko latviešu valodas zināšanu pārbaudes.

Lietderīgi būtu izskatīt iespēju naturalizēties ārpus kārtas izglītības iestāžu pedagoģiem,

jo ir jārēķinās ar to, ka tieši pedagoģi strādā ar jauno paaudzi

un no viņu lojalitātes ir atka-

rīgs, cik būs Latvijas valsts un latviešu sabiedrības draugu un cik ienaidnieku nākotnē.

Mēs arī apsveram iespēju priekšlikumam par to, ka izglītības iestāžu beidzēji nepilsoņi, mācības beidzot, varētu kārtot eksāmenu vēsturē un latviešu valodā atbilstoši Pilsonības likumā noteiktām prasībām, un sekਮigas nokārtošanas gadījumā tos ieskaitītu kā atbilstošus naturalizācijas noteiku-

mīm.

Pilsonības un ar to saistītās naturalizācijas jautājumu apspriešana, diskusijas un konkrētu risinājumu meklējumi cieši saistīti ar pilsonības sabiedrības konsolidāciju. Ir jāpatur prātā zināma patiesība: nedrīkst, rūpējoties par sevi, savām interesēm, neparūpēties par citiem. Loģisks izskaidrojums tam ir, ka, parūpējoties par citu, tu nodrošini, ka arī cits parūpēsies par tevi. Kaut vai pateicības, kaut vai morāla pienākuma vadīts, vai kaut lai vienkārši nejustos parādnieks. Tāpēc arī ir nopietni jāapsver, vai mēs strikti un iecirtīgi paliekam pie pilsoņu loka nepaplašināšanas, pie tam par katru, pat mums, pilsoņiem, neizdevīgu cenu, radot paši savām rokām divkopienu valsti, kur katram ir atšķirīgs juridiskais statuss, dažāda attieksme, tā vairojot sabiedrībā antagonismu, vai izmantojam otru alternatīvu — iesaistīm mūsu valstisko interēsu atbalstītājos kā lidzvērtīgus partnerus tos, kas vēlas saistīt savu nākotni, savu bērnu un mazbērnu nākotni ar brīvu un neatkarīgu Latviju.

Kas tie tādi — jaunie buržuā?

Par viņiem parasti stāsta anekdotes, daudz retāk runā kā par ekonomisko kategoriju — jaunu topošās kapitālistiskās sabiedrības šķiru. Acīmredzot iemesls ir gadsimtu gaitā izveidojies priekšstats: ja bagāts, tad zog. Neierīmstot filozofiskos spriedelējumos, pamēģināsim noteikt Latvijas jauno buržuā vietu Latvijas ekonomikā. Pēc «Bizness & Baltija» ekspertu aplēsēm, tādu patlaban ir nedaudz mazāk par tūkstoti.

Ko atklāj Valsts statistikas komiteja...

Pēc Valsts statistikas komitejas datiem, kas aizgūti no mājsaimniecības budžeta izpētes rezultātiem 1997. gada I pusgadā, tādai 1% no aptaujātajiem Latvijas ģimēnu pārstāvjiem uzsakata sevi par uzņēmējiem vai pašnodarbinātām personām (1996. gada — 1,5%). Puse ģimēnu dzīvo no algas, 32,8% — no pensijas, 10,5% — no zemnieku saimniecības ienākumiem, 5,7% ģimēnu ir citi ienākumi avoti. Attiecībā uz izdevumu sadali mūsu statistika ir paskopa, tā rāda tikai dažus videjās Latvijas ģimenes — tās ienākumi ir 53 (!) lati mēnesi uz vienu cilvēku — izdevumu aspektus.

Cik tad Latvijā ir biznesmeņi? Aktīvi darbojas vairāk nekā 56 tūkstoši privātuzņēmu, un katram no tiem caurmērā ir divi ipašnieki. Tātad varam runāt par 100-120 tūkstošiem uzņēmēju jeb, pēc vienkāršiem aprēķiniem, aptuveni 5% iedzīvotāju, un tas pilnībā atbilst pasaules standartiem. (Starp citu, aptuveni tikpat daudz uzņēmēju)

pie mums bija gadsimta sākumā.) Citiem vārdiem runājot, katra piektā Latvijas ģimene gūst ienākumus no uzņēmēdarbibas (rēķinot, ka valsti ir aptuveni 500 tūkst. ģimēnu).

...un ko tā noklusē

Valsts statistikas komiteja neuzrāda nevienu skaitītu, kas raksturot topošās buržuāzijas — Joti bagātu, videjīgi bagātu u.c. ģimēnu — dzīvi. Bet ne jau tikai tukšas ziņķares deļ! Joti gribas ielūkoties macījus un it īpaši biezajos kabatas portfeljtos.

Šīs ziņas palīdzētu uzņēmējiem, kuri patlaban galvenokārt cer uz turīgu pilsoņu (un nepilsoņu) naudu, izraudzīties prioritārūs privātās biznesa virzienus. Tas savukārt labvēlīgi ieteikmētu citu šķiru — darba cilvēkus, kuru dzīves limenis pagaidām ir visai tāls no vēlamā.

Kāds tad ir šīs jaunais buržuāzijas pārstāvis? Labklājības vērtējuma kritērijs tā ir Joti strikts: divu triju cilvēku ģimenes ienākums nav mazāks par USD 3 tūkst. mēnesi, turklāt tam šādā limeni jātūras vismaz trīs pēdējos gadus. Joti svarīgi ir zināt arī šīs grupas patēriņa struktūru. (Piemēram, pilnvērtīgam uzturam tiek izlietots 20% ienākuma (salīdzinājumam: mazāk nodrošinātie iedzīvotāji par pārtiku izdod līdz 65% ģimenes naudas.)

Patlaban šajā grupā ir 950 Latvijas ģimēnu. Aptuveni puse latviešu, puse — nelatviešu (krievu un viņiem pieslējušos ebreju, ukraiņu u.c.). Baņķieri un vairumtirdznieči lielākoties ir krievi. Latviešus vairāk saista kokstrāde, tranzīts un tikai pēc tam finansu sfēra. Puslīdz vienādas intereses abām grupām

ir par rūpniecības uzņēmumiem. Aptuveni 500 ģimēnu dzīvo Rīgā, pārējās 450 — Ventspili, Daugavpili, Liepājā un citās Latvijas pilsētās un rajonos. Pēc ekspertu aplēsēm, turīgie biznesmeņi kontrolē kapitālu USD 110 milj. apmērā (salīdzinājumam: Latvijas miljonāri — USD 180 milj.).

3000 dolāru — daudz vai maz?

Ko nozīmē fīrais ienākums USD 3 tūkst. mēnesi (jeb USD 40 tūkst. gadā (ar nodokliem — 60 tūkst.)? Tas nozīmē, ka ģimene saņemus labiem Rietumu standartiem atbilstošu patēriņa līmeni. Labāku mājokļu iegāde vairs nav nejaūšiba, bet gan uzvedības norma. Tieks pirkīt labi dzīvokli, būvētās mājas, pasūtītis Eiropas standartiem atbilstošs remonts... Ģimene iegādājas otru automobili, noteikti jaunu un ne lētāku par USD 20-25 tūkst. Atpūtai ārzemēs tiek tērēti vismaz USD 4 tūkst. gadā. Ja ģimēne ir trīs cilvēki, katram brauciens uz Vidusjūras kūrortu izmaksās USD 800-900 plus kabatas nauda.

Jaunu labklājības pakāpienu nozīmē ģimēnu ienākumi no USD 6 līdz 12 tūkst. mēnesi (jeb USD 70-140 tūkst. gadā). Šo ģimēnu, tāpat kā nākamo kategoriju — no USD 12 līdz 25 tūkst. un vairāk —, ikdienas dzīve būtībā neatšķiras no mūsu miljonāru dzīves. Greznas vīllas, limuzīni, atpūta visprestižākajos pasaules kūrortos ult. u.t.jpr. Ekonomikai stabili attīstoties, tiesi šīs grupas visrotne papildinās Latvijas miljonāru rindā.

Bet tik lepni savas mūža dienas vada tikai nedaudz vairāk par 0,1% mūsu līdzpilsonu. Olga Pavuka («Bizness & Baltija»)

VESELĪBA

Aspirīns ārstē vēzi?

To zina pat bērni, ka aspirīnam ir pretējā, pretēkaisuma un pretēdrudža iedarbība. Pieaugušie zina, ka, regulāri lietojot aspirīnu, ievērojami samazinās infarkta draudi. Bet pēdējais jaunums ir tāds: aspirīns sevi parādījis kā labu līdzekli cīnā pret vēzi.

Nesen beidzās pētījums, kurš ilga vairākus gadus un kurā piedalījās 12000 amerikāņu. Vairāk nekā 10 gadus viņi atradās pastāvīgā ārstu kontrolei. Noskaidrojās: tie, kuri bija regulāri lietojuši aspirīnu vienu mēnesi, par trešdaļu retāk saslima ar plaušu un piena dziedzeru vēzi un par divām trešdaļām retāk — ar resnās zarnas vēzi. Visā visumā sistēmatīska aspirīna lietošana par 17% samazina risku saslimt ar ļaundabīgiem audzējiem.

Taču priečāties vēl ir pāragri, jo audzēju rašanās atkarīga no daudziem faktoriem. Mediķu skepticisms ir saprotams: ir precīzi jāizpēta, kādā veidā aspirīns kavē vēža veidošanos, kā to ietekmē cilvēka vecums, uzturs un dzīvesveids.

«Ekstra-press»

SLUDINĀJUMI REKLĀMA

Vārkavas pamatskolas kolektīvs un bērnu vecāki sirsniņi pateicas Jāņa Čivā individuālajam uzņēmumam par sagādātajām Ziemassvētku dāvanām. Vēlam veiksmi un panākumus darbā ar turpmāk.

SIA «Gardums» sveic pilsētas un rajona iedzīvotājus Jaunajā gadā un paziņo, ka sākat ar jauno gadu ir palielinājušās gaļas iepirkuma cenas.

Pārdod

T-150 K ar inventāru; mazlietotu vācu muku (10 t); T-40 AM; MTZ-50; siena rūļu presi. Tālr. 36532, 33733, mob. tel. 8-29-360383; lietotas automātiskās vejasmašīnas. Tālr. 54723; privatizētu vienīstaba dzīvokli, ir telefons. Izziņas pa tālr. 15214.

Pērk

VAZ-06 virsbūvi. Tālr. 21671; jaunu vai lietotu piekabi «Zubronok». Tālr. 23392.

Iepērk liellopus, jaunlopus un zirgus. Samaksa tūlītēja. Ir piemaksas. Tālr. 55658.

LĪDZJŪTĪBAS

Par mielu sirdi, čaklām rokām Tev vieglas smiltis, māmulīt. Sērojam kopā ar Pēteri Teiānu, no MĀTES uz mūžu atvadoties. Mednieku kolektīvs

Labi darbi, miļi vārdi —

Tie palika šai saulē.

Skumju brīdī esam kopā ar Rolandu, Dzintaru un Inesi, VECTĒVU smiltājā izvadot. 6., 7., 11. klases kolektīvs

Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt bēdas No sirdīm, kuras sāpēm pielijušas.

Ā.Eksne

Skumju brīdī esam kopā ar Genādiju Orlovu, MĀSU zemes klēpi guldot. P/s «Preiļu SCO» kolektīvs